

 inbo	Advies
Datum	31-03-2009
Van	Desiré Paelinckx, Adriaens Dries, Gerald Louette, Maurice Hoffmann
Voor	Kabinet Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Agentschap Natuur en Bos en Vlaamse overleggroep IHD
Betreft	Vergelijking van de gegevensbank habitatrictlijngebieden met de G-IHD
Doel	Ter info
Status	Definitief
Nummer document	INBO.A.2009.66

Vergelijking van de gegevensbank habitatrictlijngebieden met de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD)

Inhoud:

Samenvatting

1. Inleiding
2. Opzet en presentatie van de resultaten: habitattypes
 - 2.1. Oppervlakte
 - 2.2. Beschermingsstatus versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven
3. Resultaten habitattypen
 - 3.1. Gegevens per habitatype
 - 3.2. Conclusies
4. Resultaten habitatrictlijnsoorten
5. Referenties

Samenvatting

In de Europese context zijn er 2 gegevensbanken, elk als resultaat van een specifieke rapportageplicht in uitvoering van de habitatrictlijn, die in zeker mate een overlap lijken te vertonen: de gegevensbank SBZ-H (als resultaat van het invullen van de zgn. standaard gegevensformulieren; deze databank beschrijft de habitatrictlijngebieden) en de gegevensbank naar aanleiding van de verplichte zesjaarlijkse rapportage van de staat van instandhouding van habitatrictlijnsoorten en -habitats. Deze laatste rapportage is voor het eerst in 2007 overgedragen aan de EC en vormt meteen de basis voor, zij het na kritische doorlichting en zo nodig bijstelling, voor de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD). Doel van deze nota is na te gaan in hoeverre de aan beide gegevensbanken ten grondslag liggende criteria onderling vergelijkbaar zijn, en – in geval een zekere gelijkenis tussen criteria kan worden vastgesteld – of er verschillen kunnen vastgesteld worden.

Vergelijkbaarheid blijkt mogelijk voor de oppervlaktegegevens van de habitattypen, mits rekening gehouden wordt met een aantal knelpunten en methodologische aspecten. Voor ongeveer de helft van de habitattypen liggen de data in beide gegevensbanken in dezelfde grootteorde. Voor 16 habitattypen liggen de oppervlakten van de aanmelding hoger, wat vooral te maken heeft met het feit dat bij de aanmelding potenties tot omzetting naar het habitatype in rekening gebracht zijn. In de geest van de aanmelding, met name het streven naar herstel, is dit een verdedigbare optie. In de IHD is het evenwel essentieel de actueel aanwezige oppervlakte strikt te scheiden van wat er mogelijk is aan herstel en uitbreiding. Tenslotte zijn er nog 6 habitattypen waarvoor de aanmelding kleiner is dan het cijfermateriaal in de G-IHD, wat dan weer vooral (op zijn minst deels) te maken heeft met een positieve trend sinds de aanmelding.

Een andere vergelijking waaraan gedacht kan worden is deze van de beschermingsgraad (gegevensbank SBZ-H) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven (rapportage 2007 en G-IHD). Deze vergelijking is omwille van de sterk methodologische verschillen en door de verschillen in het door de EC opgelegde afweging- en beoordelingskader in wezen niet mogelijk. Ten hoogste is het mogelijk na te gaan of vast te stellen of verschillen redelijkerwijze met elkaar in overeenstemming te brengen zijn. Essentieel daarbij is uit te gaan van de pragmatische werkwijze zoals deze bij de opmaak van de gegevensbank SBZ-H gevolgd is. Het toetsen of er al dan niet tegenspraak is tussen beide gegevenssets heeft daarbij veel meer te maken met de in de G-IHD vermelde toekomstperspectieven dan met de specifieke structuren. Als dusdanig zijn de beide gegevensbanken voor de meeste habitattypen met elkaar in overeenstemming te brengen.

Voor de habitatrichtlijnsoorten is er geen zinnige vergelijking mogelijk tussen de gegevens uit beide gegevensbanken. Het te vergelijken criterium zou hier populatiegrootte moeten zijn, maar de gegevensbank SBZ-H bevat vrijwel uitsluitend aan- / afwezigheidsgegevens of zeer fragmentarische gegevens die niet vergelijkbaar zijn met de gegevens uit de eerste rapportage over de staat van instandhouding. Ook in de G-IHD ontbreken voor diverse soorten inschattingen van de in Vlaanderen voorkomende populaties, omdat deze gewoon weg niet gekend zijn.

1. Inleiding

Kader

In het kader van de Habitatrichtlijn (1992; artikel 3 en 4) moest elke lidstaat van de Europese Gemeenschap binnen 3 jaar na uitvaardiging een lijst van gebieden doorgeven waarin habitattypen van Bijlage I en soorten van Bijlage II *aanwezig* waren, met als doel een Europees netwerk van natuurgebieden uit te bouwen dat de achteruitgang van de biodiversiteit een halt moet toeroepen. Met behulp van een standaard gegevensformulier moesten daarvoor niet alleen gegevens aangeleverd worden over o.a. de ligging, omvang, activiteiten en beschermingsstatus van elk gebied, maar ook over de toestand van de erin vastgestelde habitattypes en soorten van resp. bijlage I en II van de Habitatrichtlijn. Al die kwalitatieve aan-/afwezigheidsgegevens per gebied werden door de Europese Commissie beoordeeld op hun correctheid en representativiteit. Zo werd de eerste aanmelding van Belgische gebieden ontoereikend geacht. In 2001 werd daarom een nieuwe lijst met gebieden met de erin voorkomende voormelde habitattypen en soorten opgesteld en opnieuw voorgelegd. Die lijst werd door de Europese Commissie wel als toereikend beschouwd. Daarop volgde in 2004 de definitieve vaststelling door de Europese Commissie van deze gebieden als *gebieden van communautair belang*. Elke wijziging met betrekking tot de afbakening van de gebieden werd nadien steeds gecommuniceerd naar de Europese Commissie, die de gegevens centraliseert in de "EC Gegevensbank habitatrichtlijngebieden" (hierna gegevensbank SBZ-H genoemd). Uiterlijk tegen eind 2010 moet voor elk van deze gebieden een definitief aanwijzingsbesluit klaarliggen waarin de voornaamste prioriteiten en doelen vastgelegd worden voor het

behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de habitattypen en soorten van resp. Bijlage I en II van de Habitatrichtlijn. Eenmaal de gebieden bij besluit aangewezen zijn, krijgen ze de benaming "speciale beschermingszone" en maken ze definitief deel uit van het Natura 2000 netwerk.

Doel van dit advies

Elk gewest in België is verantwoordelijk voor de aanwijzingsbesluiten voor de gebieden van communautair belang binnen haar grenzen.

Om de juiste prioriteiten te kunnen leggen binnen elk van de gebieden, heeft de Vlaamse Regering ervoor gekozen om eerst op gewestelijk niveau doelen te formuleren, de zgn. gewestelijke instandhoudingsdoelen (G-IHD). Op die manier wordt eerst een globaal beeld gegeven van de doelstellingen, om ze vervolgens te verdelen over de verschillende gebieden.

De gewestelijke instandhoudingsdoelen worden zo geformuleerd dat ze een gunstige staat van instandhouding voor de bijlage habitats en soorten op Vlaams niveau garanderen¹. Deze staat van instandhouding wordt voor de bijlage habitats door de EC gedefinieerd aan de hand van de criteria areaal, oppervlakte, specifieke structuren en functies (inclusief typische soorten) en toekomstperspectieven (European Commission, DG Environment, 2005). Voor de bijlage soorten zijn dat respectievelijk areaal, populatie, kwaliteit en omvang leefgebied en toekomstperspectieven.

Om evenwel uit te maken of die gewestelijke doelen vooral behouddoelen (d.w.z. behoud van de huidige gunstige regionale staat van instandhouding) dan wel verbeterdoelen zijn, is het belangrijk de huidige staat van instandhouding voor de vermelde criteria te bepalen. Dit is voor het eerst op gewestelijk niveau gebeurd in de rapportage 2007 aan de EC (Paelinckx et al. 2008, De Bruyn & Paelinckx 2007). Die rapportage is gebaseerd op de op dat ogenblik best beschikbare informatie (meer hierover in de ontwerpversie van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen). Ten behoeve van de G-IHD zijn deze rapportageresultaten waar nodig herbekeken en opgenomen als "regionale staat van instandhouding" (verderop in de nota wordt met "G-IHD" verwezen naar dit onderdeel en inherent dus ook naar de resultaten van de rapportage 2007).

Omdat voor veel habitats en soorten de kennis omtrent verspreiding, omvang, kwaliteit en toekomstperspectieven steeds verder toeneemt, rijst de vraag in welke mate de huidige inzichten nog overeenstemmen met de gegevens uit de gegevensbank SBZ-H op basis waarvan de gebieden aangemeld werden. Daarom wordt in dit advies getracht om waar mogelijk een vergelijking te maken tussen beide documenten. **Gezien beide documenten echter tot stand kwamen volgens andere Europese richtlijnen en een ander doel hebben, ligt een vergelijking niet voor de hand.** Bij elke vergelijking van gegevens wordt in dit advies dan ook de nodige aandacht geschonken aan verschillen in definities en de gevolgen voor de vergelijkbaarheid.

Knelpunten voor vergelijking

De vergelijking tussen de gegevensbank SBZ-H en de G-IHD kan gemaakt worden voor enerzijds de habitattypen en anderzijds de habitatrichtlijnsoorten. Bij de vergelijking stellen zich echter een aantal problemen:

- Allereerst is er het schaalprobleem: de gegevensbank SBZ-H omvat gegevens op gebiedsniveau, terwijl de G-IHD een globaal beeld schetsen op niveau Vlaanderen. Er dient met andere woorden een aggregatie te gebeuren van de gegevensbank SBZ-H per habitatype en soort naar het volledige grondgebied van Vlaanderen vooraleer een vergelijking kan gemaakt worden.

¹ In het geval van de habitats en soorten die altijd eerder marginaal geweest zijn en zullen blijven in Vlaanderen – bvb. omwille van fysieke beperkingen van het milieu – wordt dit: in de richting evolueren van een gunstige staat van instandhouding (en zo mogelijk bepaalde karakteristieken in die gunstige staat brengen).

- Bijkomend knelpunt is dat de gegevensbank SBZ-H enkel iets zegt over de toestand binnen de gebieden van communautair belang, terwijl de G-IHD ook rekening houdt met de toestand buiten deze gebieden. Een vergelijking kan dus enkel en alleen gemaakt worden voor de toestand binnen de gebieden van communautair belang. Voor habitattypen of soorten die ook buiten deze gebieden voorkomen, is het echter bijzonder moeilijk de effecten op verschillende aspecten van de staat van instandhouding binnen en buiten de gebieden van elkaar te scheiden.
- Een ander groot knelpunt is het tekort aan goede basisinformatie. Vooral voor vele soorten van Bijlage II is dit een prangend probleem. Het veelvuldig gebruik van ruime marges bij het schatten van de populatiegroottes of zelfs het gebrek aan enige kwantitatieve informatie ter zake maakt het moeilijk om de gegevensbank SBZ-H te extrapoleren naar een cijfermatige schatting, of om vanuit de G-IHD een herschaling te maken naar enkel de gebieden van communautair belang. Als dergelijke cijfermatige vergelijking van de omvang (oppervlakte habitat of populatiegrootte) al een groot knelpunt is, dan is dit bij de beoordeling van de kwaliteit (van habitat of leefgebied van een soort) des te acuter. Het kwaliteitsoordeel is in de gegevensbank SBZ-H vrijwel uitsluitend gebaseerd op expertoordeel en achtergrondinformatie ontbreekt in de gegevensbank SBZ-H.
- De vergelijkbaarheid van de criteria die gebruikt worden bij de evaluatie van de toestand in enerzijds de gegevensbank SBZ-H en anderzijds de G-IHD verschillen aanzienlijk (Tabel 1 voor de habitattypen en Tabel 4 voor de habitatrichtlijnsoorten; zie ook de methodologie/richtlijnen bij de betreffende documenten²). De verschillende variabelen die ten grondslag liggen van elk criterium zijn fundamenteel anders in beide documenten en er zijn onvoldoende detailgegevens voorhanden om de criteria op gelijke leest te schoeien. Deze discrepantie is het logische gevolg van de verschillende richtlijnen en doelstellingen volgens dewelke beide documenten opgesteld werden (doel gegevensbank SBZ-H: lijst met, en beschrijving van gebieden; doel G-IHD: invulling geven aan landelijke doelen voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding).

*Tabel 1 Vergelijking van de criteria die gebruikt worden in enerzijds de Gegevensbank Habitatrichtlijngebieden en anderzijds de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD) voor een **habitattype**. De criteria worden naast elkaar geplaatst indien ze min of meer analoge deelaspecten van de staat van instandhouding evalueren.*

Gegevensbank SBZ-H (gebiedsniveau)	G-IHD (niveau Vlaanderen)
Representativiteit	-
-	Areaal
Bedekking (% binnen gebied)	Oppervlakte (ha) (beoordeling via trend en afstand tot referentieoppervlakte)
Relatieve oppervlakte*	-
Beschermingsstatus als integratie van:	Twee afzonderlijke criteria***:
- de mate van behoud structuur**	- Specifieke structuren en functies, inclusief
- de mate van behoud functies**	typische soorten
- herstelmogelijkheden**	- Toekomstperspectieven

* door het type bestreken oppervlakte binnen het gebied ten opzichte van het totale van het habitatype op het gehele grondgebied, gescoord als A (tussen 100 en 15%), B (> 2 tot 15%) en C (tot 2%). Er is dus geen percentage beschikbaar

** niet afzonderlijk beoordeeld, enkel op niveau hoger (beschermingsstatus)

*** sterk verschillend beoordelingskader t.o.v. dit voor de vergelijkbare criteria in de gegevensbank SBZ-H (zie verder)

Voor de concrete inschatting van elk van deze criteria wordt verwezen naar de G-IHD en naar de richtlijnen bij het invullen van de standaard gegevensformulieren². In onderstaande tekst wordt de voor het vermelde doel relevante informatie gebundeld.

² Voor de "Gegevensbank Habitatrichtlijngebieden": zie http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/docs/standarddataforms/notes_nl.pdf; voor de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen: zie werkdocument 2 (16/03/2009).

Ondanks bovenvermelde knelpunten is oppervlaktevergelijking tot op zekere hoogte haalbaar (maar dan vanuit het criterium "bedekking" en niet vanuit het criterium "relatieve oppervlakte" van de gegevensbank SBZ-H) door vergelijking van de optelsom van de bedekkingen uit de gegevensbank SBZ-H met de oppervlakten volgens de habitatkaart 5.2 binnen de SBZ-H waarvoor het habitatype aangemeld is.

De vergelijking van de "beschermingsstatus" (gegevensbank SBZ-H) met het kwaliteitsoordeel volgens de *G-IHD* moet omzichtig gemaakt worden, omdat er een zeer groot methodologisch verschil is. In de *G-IHD* werden de toekomstperspectieven immers "losgekoppeld" van het kwaliteitsoordeel van de huidige toestand (zie bovenvermelde knelpunten en Tabel 1):

- *G-IHD*: beoordeling van het deelaspect "regionale kwaliteit" van de regionale staat van instandhouding. Het oordeel over de regionale kwaliteit is gebaseerd op de structuur en functies van de habitat, inclusief de aanwezigheid van typische soorten (zie *G-IHD*, werkdocument 2). In tegenstelling tot het criterium "bescherming" in de gegevensbank SBZ-H (beschermingsstatus) worden de toekomstperspectieven hier buiten beschouwing gelaten. De legende bestaat uit een A-, B- en C-beoordeling;
- gegevensbank SBZ-H: "structuren en functies" en "herstel mogelijkheden" worden in de databank niet afzonderlijk weergegeven, maar enkel als een geïntegreerd oordeel (beschermingsstatus, zie Tabel 1). De legende bestaat eveneens uit een A-, B- en C-beoordeling, weliswaar met een qua inhoud en beoordelingskader sterk verschil met dit van de *G-IHD* (tabellen 2 en 3);

Als de terminologie van beide systemen tegenover elkaar wordt uitgezet verkrijgt je een verschillende betekenis van de codes A, B, C (Tabel 2).

Tabel 2 Betekenis van het criterium "Beschermingsstatus" (gegevensbank SBZ-H) en analyse van welke criteria uit de rapportage 2007 en dus uit de G-IHD hiermee min of meer kunnen overeenstemmen

Gegevensbank SBZ-H, criterium <u>beschermingsstatus</u> = structuur + functies + herstel mogelijkheden			
Deelcriteria "beschermingsstatus"	Structuur (1)	Functies (1)	Herstel mogelijkheid (1)
Door EC voorgeschreven werkwijze: "oordeel vellen op basis van het advies van de meest ervaren deskundigen"	Rangorde bepalen a.h.v. de omschrijving en soorten van Europese Interpretatiegids (European Commission, DG Environment, 1999)	Te interpreteren als de vooruitzichten (potenties en slaagkans) voor de instandhouding van de structuur, rekening houdend met de balans tussen ongunstige factoren en beschermingsmaatregelen	In hoeverre is herstel van het betrokken habitatype mogelijk?
Beoordeling (1)			
I	Uitstekende structuur	Uitstekende vooruitzichten	Herstel gemakkelijk
II	Goed bewaarde structuur	Goede vooruitzichten	Herstel mogelijk zonder buitensporige inspanningen
III	Passabele of gedeeltelijk aangetaste structuur	Passabele of ongunstige vooruitzichten	Herstel moeilijk of onmogelijk
Min of meer hiermee te vergelijken criteria uit de rapportage 2007 en dus uit G-IHD			
	Specifieke structuren en functies	toekomstperspectieven	

(1) EC geeft geen of nauwelijks een afwegingskader om tot het scoren van deze deelcriteria te komen. De gegevensbank bevat de scores van deze individuele deelcriteria niet: enkel de geïntegreerde scores voor het criterium beschermingsstatus zijn beschikbaar.

Tabel 3 Schematische weergave van de EC-regelgeving voor het bepalen van de beschermingsstatus volgens de gegevensbank SBZ-H (referentie zie voetnoot 2) en analyse van hoe deze vergeleken zou kunnen worden met de criteria in de rapportage 2007 en dus in de G-IHD (European Commission, DG Environment, 2005)

Gegevensbank SBZ-H Structuur + functies + herstel = Beschermingsgraad	G-IHD: mogelijke overeenstemmende combinaties van specifieke structuren en functies + toekomstperspectieven
$I + X + X =$ A: uitstekende Of $II + I + X =$ instandhouding (X = I of II of III) A voor beschermingsgraad wordt dus bereikt vanaf structuur goed of uitstekend is, onafhankelijk van herstel mogelijkheden. Is de structuur goed (i.p.v. uitstekend) dan moeten de functies een uitstekend vooruitzicht hebben.	Normalerweise is een gunstige (of eventueel matig gunstige) staat voor <u>specifieke structuren en functies</u> nodig voor een score A van de beschermingsgraad. Door de beoordelingswijze in de praktijk (zie linksonder in deze tabel) gaat deze vergelijking niet op voor de aanmeldingsgegevens. Die praktijkinvulling maakt dat bij matig ongunstige tot gunstige toekomstperspectieven ⁽¹⁾ er in essentie geen tegenspraak is met een beschermingsgraad A in de aanmeldingsgegevens.
$II + II + X =$ B: goede Of $II + I + I$ of $II =$ instandhouding Of $III + I + I$ of $II =$ Of $III + II + I =$ Beschermingsgraad B is dus mogelijk met een slechte structuur, zolang functies of herstel maar goed of gemiddeld zijn	Gunstige of matig ongunstige <u>toekomstperspectieven</u> stemmen overeen met een goede beschermingsgraad (B), onafhankelijk van de beoordeling van specifieke structuren en functies
$III + III + III =$ C: passabele of Of $II + III + III =$ verminderde Of $III + II + III =$ instandhouding Of $III + II + II =$ C voor beschermingsgraad wordt steeds bereikt als herstel moeilijk of onmogelijk is, of als herstel en functies gemiddeld zijn enkel als structuur slecht is	Zeer ongunstige <u>toekomstperspectieven</u> leiden normaal tot, en zijn vereist voor een C-score voor beschermingsgraad. De beoordeling van de specifieke structuren en functies doet er dan niet meer toe.

Beoordeling in de praktijk

Gezien het de aanmelding van SBZ-H aan Europa betreft is er per definitie vanuit gegaan dat er goede tot uitstekende herstel mogelijkheden zijn alvorens te beslissen een habitatype aan te melden voor een bepaald SBZ-H (dit verklaart meteen waarom een habitatype kan voorkomen in SBZ-H's die er niet voor aangemeld zijn). Dit op zich leidt per definitie (zie bovenstaande) tot een score B of A voor de beschermingsgraad, waardoor de rol van structuur en functies minder doorweegt. Daarenboven hebben de experts, zeker in het kader van de databank van de <u>aanmelding 2001</u> , reeds een hoge score toegekend wanneer er excellente of goed ontwikkelde voorbeelden zijn (zonder dat deze evenwel de overhand hoeven te hebben). Dit leidt dan automatisch tot een score A. In de <u>bijsturing van de aanmelding in 2008</u> waren de gegevens van de rapportage 2007 reeds beschikbaar en werd daarmee rekening gehouden voor de door de EC gevraagde wijziging van de gegevensbank SBZ-H voor de habitats van de kust, de duinen en het estuarium (zie verder onder "historiek gegevensbank SBZ-H").	Zie G-IHD en European Commission, DG Environment (2005): Een <u>gunstige staat</u> voor <u>specifieke structuren en functies, inclusief typische soorten</u> , wordt enkel bereikt wanneer er geen significante bedreigingen zijn en grote delen van de oppervlakte zowel op vlak van specifieke structuren en functies als op vlak van typische soorten gunstig scores. Een <u>matig ongunstige staat</u> wordt al bereikt wanneer er een zeker oppervlakteaandeel (alvast minder dan 25%) een slechte lokale kwaliteit heeft, onafhankelijk van eventuele herstel mogelijkheden (gunstige toekomstperspectieven hebben geen impact op de beoordeling van dit criterium). "zeer ongunstig" wordt bereikt vanaf er 25% oppervlakteaandeel een slechte lokale kwaliteit heeft, ongeacht de herstel mogelijkheden. <u>Toekomstperspectieven</u> werden beoordeeld i.f.v. de balans tussen beschermingsgraad en bedreigingen.
--	--

(1) toekomstperspectieven in de G-IHD zijn de combinatie van herstel mogelijkheden (benaderd via een goede juridische bescherming, zoals ligging in SBZ-H) en bedreigingen.

Zijn de herstelmogelijkheden hoog en de bedreigingen beperkt dan leidt dit tot gunstige toekomstperspectieven. Zijn er belangrijke bedreigingen, maar kunnen deze geremedieerd worden (dus goede herstelmogelijkheden) dan zijn de toekomstperspectieven matig ongunstig.

Uit bovenstaande blijkt dat er in de beoordeling van de beschermingsgraad volgens de gegevensbank SBZ-H een zeer sterk methodologisch verschil is met deze volgens de rapportage 2007 en dus volgens de G-IHD. **Hieruit moet besloten worden dat beide gegevenssets in wezen niet vergelijkbaar zijn.** Dit neemt niet weg dat we in § 3 toch de gegevens naast elkaar zetten, en waar mogelijk en zinvol verdere duiding geven.

*Tabel 4 Vergelijking van de criteria die gebruikt worden in enerzijds de Gegevensbank Habitatrictlijngebieden en anderzijds de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD) voor een **habitatrictlijnsoort**. De criteria worden naast elkaar geplaatst indien ze min of meer analoge deelaspecten van de staat van instandhouding evalueren.*

Gegevensbank SBZ-H (gebiedsniveau)	G-IHD (niveau Vlaanderen)
-	Areaal
Populatie *	Populatie (beoordeling via trend en afstand tot referentiepopulatie)
Beschermingsstatus als integratie van:	
- Mate behoud habitatelementen**	Kwaliteit en grootte leefgebied
- Herstelmogelijkheden**	Toekomstperspectieven
Isolatie	-

* omvang en dichtheid van de populatie van de soort binnen het gebied ten opzichte van de populaties op het gehele grondgebied, gescoord als A (tussen 100 en 15%), B (> 2 tot 15%) en C (tot 2%). Er is dus geen percentage beschikbaar

** niet afzonderlijk beoordeeld, enkel op niveau hoger (beschermingsstatus)

Historiek gegevensbank SBZ-H

Hieronder volgt een schematisch overzicht van de verschillende wijzigingen die sinds de eerste versie van de gegevensbank SBZ-H doorgegeven werden aan de Europese Commissie:

- 1996: eerste aanmelding van kandidaat gebieden van communautair belang bij de Europese Commissie (Beslissing Vlaamse Regering 14/02/1996)
- 2001: wegens negatieve evaluatie wordt een herziene lijst met kandidaat gebieden (inclusief gewijzigde afbakeningen) van communautair belang voorgelegd aan de Europese Commissie (Beslissing Vlaamse Regering 4/05/2001); definitieve vaststelling door de Vlaamse Regering (BVR 24/05/2002) van de gebieden van communautair belang; in 2004 volgt de goedkeuring en vaststelling van de gebieden als gebieden van communautair belang door de Europese Commissie (EU Publicatieblad L382 van 28/12/2004 en L387 van 29/12/2004)
- 2008: de Europese Commissie deelde in 2004 aan de Vlaamse Regering mee dat bij de aanwijzing van het IJzer- en het Schelde-estuarium als habitatrictlijngebied, ook de vaargeul mee opgenomen moet worden. De Vlaamse Regering heeft daarom ook de waterzone van het IJzer- en Schelde-estuarium bij de Europese Commissie voorgesteld als bijkomende gebieden van communautair belang (Besluit Vlaamse Regering 15/02/2008)

De wijzigingen in de gegevensbank SBZ-H tussen 2001 en 2008 hebben enkel betrekking op de habitatrictlijngebieden "Duingebieden inclusief IJzermonding en Zwin" (BE2500001) en Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent (BE2300006), en bijgevolg enkel op de habitattypen die daarbinnen voorkomen (nagenoeg enkel kust en duinhabitats). Bij de aanpassing van de gegevensbank SBZ-H in 2008 waren de resultaten van de regionale staat van instandhouding van de rapportage 2007 reeds beschikbaar zodat hiermee rekening gehouden is, te meer daar het habitattypen betreft die geheel of grotendeels liggen binnen beide vermelde habitatrictlijngebieden.

Aan de gegevens van de andere habitatrictlijngebieden, en dus aan deze van andere habitattypen werd niets gewijzigd.

In dit advies wordt zowel de gegevensbank SBZ-H uit 2001 (eerste door Europese Commissie goedgekeurde lijst, en dus ook afbakening, van gebieden) als uit 2008 (met laatste wijzigingen die aan de lijst werden aangebracht) gebruikt bij de vergelijking met de G-IHD, dit om het effect van tussentijdse wijzigingen aan de gegevensbank SBZ-H te kunnen weergeven. Vergelijking met de gegevensbank 1996 is onmogelijk omdat de begrenzing van de gebieden niet hetzelfde is als heden.

2. Opzet en presentatie van de resultaten: Habitattypes

Uit § 1 blijkt dat enkel het criterium "oppervlakte" vergeleken kan worden tussen de gegevensbank SBZ-H en de G-IHD. Voor **kwaliteit is die vergelijking niet of nauwelijks mogelijk**, maar de gegevens worden toch naast elkaar gezet en zo mogelijk geduid, met uitdrukkelijke verwijzing naar de knelpunten en aandachtspunten voor een correcte interpretatie van de resultaten.

De resultaten van de vergelijking worden per habitattype visueel weergegeven in § 3.

2.1. Oppervlakte

De oppervlaktes zijn ontleend aan, en weergegeven als:

- *gegevensbank SBZ-H*: schatting die destijds gebeurd is op basis van de toen best beschikbare informatie (vnl. BWK versie 1 en expertoordeel); de oppervlaktes van de gebieden zijn, net als de procentuele bedekking van elk habitattype, afkomstig uit de gegevensbank SBZ-H;
- *G-IHD*: de oppervlaktegegevens van de G-IHD zijn afkomstig van de habitatkaart 5.2 (Paelinckx et al. 2009). ze worden weergegeven zoals in de G-IHD en dus met onderscheid van de categorieën **zeker**, **onzeker**³ en **kennislacune**⁴ (zie verder in de handleiding bij de habitatkaart: Paelinckx et al. 2009).

Dit verschil in nauwkeurigheid en betrouwbaarheid moet in het achterhoofd gehouden worden bij de vergelijking van de gegevensbank SBZ-H met de cijfers van de habitatkaart zoals die bij de G-IHD gebruikt werden.

Legende figuren:

Alle oppervlaktes worden uitgedrukt in hectare (ha).

Aanm: aangemelde oppervlakte, berekend als de som van het product van de oppervlakte van elke gebied van communautair belang met de procentuele bedekking

van een habitattype in het SBZ ($\sum_{SBZ=1}^n Opp_{SBZ} \bullet \% BedekkingHabitat_{SBZ}$). Zowel procentuele

bedekking als oppervlakte SBZ-H worden ontleend aan de gegevensbank SBZ-H.

Aanm_HK: analoog aan Aanm, de oppervlakte van een habitattype binnen de gebieden van communautair belang, maar dan volgens de habitatkaart 5.2 (HK), zoals gebruikt bij de opmaak van de G-IHD

³ Wegens het voorkomen van habitats en complexen in een zelfde vlak, zonder dat hun aandeel dan op terrein is bepaald (voor een gedeelte van de habitatvlekken is dat wel gebeurd, zodat dan wel een zekere berekening mogelijk is). De termen "zeker" en "onzeker" slaan dus op onzekerheden in oppervlakteaandeel.

⁴ Wegens onzekerheden in het afleiden van het habitattype uit de basisinformatie (bvb. een karteringseenheid van de Biologische waarderingskaart kan in het ene geval staan voor een habitattype, in het andere geval uit een ander habitattype of zelfs een vegetatie die geen habitat is (vandaar "kennislacune habitatvertaling")

NtAanm_HK: de oppervlakte van een habitatype in gebieden van communautair belang waarvoor het gebied echter niet aangemeld werd, zoals afgeleid uit de habitatkaart 5.2 (HK; gebruikt bij de opmaak van de G-IHD)

TotVI_HK: de totale oppervlakte van een habitatype in Vlaanderen volgens de habitatkaart 5.2 (HK, gebruikt bij de opmaak van de G-IHD), zowel binnen als buiten de gebieden van communautair belang. Dit cijfer is tevens terug te vinden in de G-IHD.

2.2. Beschermingsstatus versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven

Uit § 1 moet besloten worden dat de gegevensbank SBZ-H voor het criterium "beschermingsstatus" in wezen niet of nauwelijks vergelijkbaar is met het criterium specifieke structuren en functies (inclusief typische soorten). Dit neemt niet weg dat we de gegevens toch naast elkaar zetten en waar mogelijk duiding geven.

Legende:

Aanm: in de gegevensbank SBZ-H wordt per gebied een kwaliteitsoordeel gegeven door de mate van instandhouding van de structuur en functies van een habitat te evalueren. Omdat, in tegenstelling tot de G-IHD (niveau Vlaanderen), in de gegevensbank SBZ-H de beschermingsstatus voor elk gebied afzonderlijk vermeld wordt, omvat *Aanm* een naar oppervlakte gewogen aandeel van elke categorie.

Omdat, in tegenstelling tot de gebiedsinformatie uit de gegevensbank SBZ-H, in de **G-IHD** de kwaliteit enkel op niveau Vlaanderen geëvalueerd wordt, omvat *G-IHD* slechts één enkel oordeel. Bovendien is het op basis van de gegevensbank SBZ-H enkel mogelijk om een overzicht te geven van de beschermingsstatus binnen de aangemelde gebieden. In de G-IHD wordt bij het kwaliteitsoordeel ook de habitatoppervlakte buiten de aangemelde gebieden (al dan niet binnen de overige gebieden van communautair belang) in rekening gebracht. Vooral voor habitattypen met een groot aandeel oppervlakte buiten de aangemelde gebieden kan dit de vergelijkbaarheid nog verder negatief beïnvloeden (vergelijk daarom steeds met de overeenstemmende figuur over de oppervlaktegegevens).

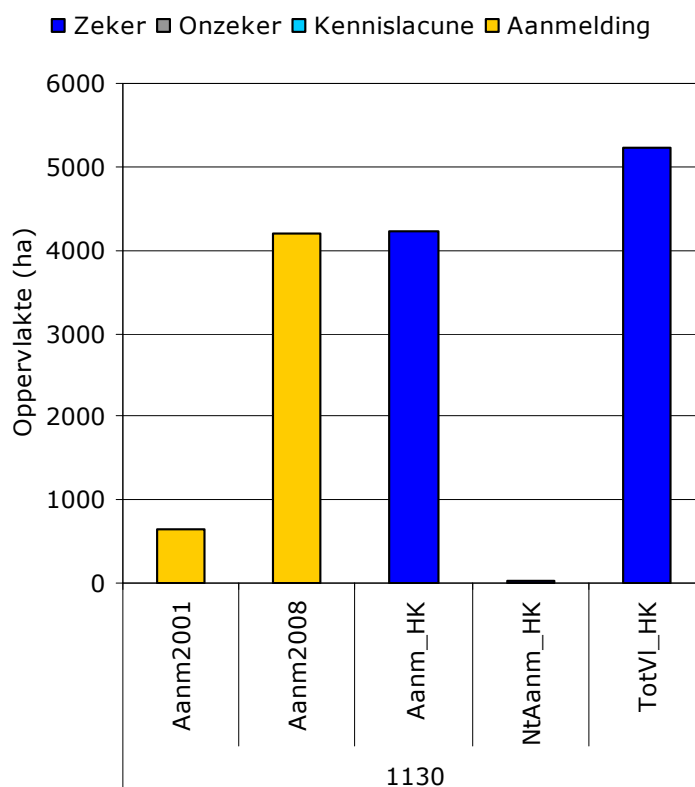
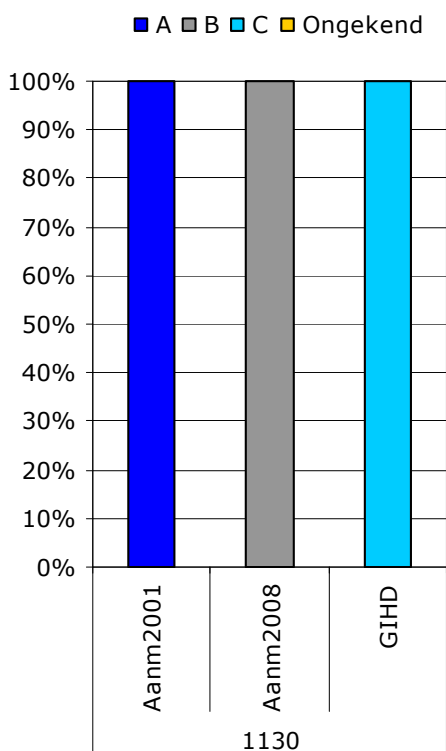
De oppervlaktes van de gebieden, de procentuele bedekking van elk habitatype en de beschermingsstatus zijn allen afkomstig uit de gegevensbank SBZ-H; het kwaliteitsoordeel van de G-IHD is overgenomen uit het werkdocument 2 (16/03/2009).

3. Resultaten habitats

3.1. Gegevens per habitattype

Voor de kusthabitats is de gegevensdatabank 2008 (in de figuren "aanmelding 2008" genoemd) aangepast rekening houdende met de rapportage 2007 (zie § 1).

1130 Estuaria

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

De beoordeling B van de aanmelding 2008 is een strikte toepassing van de combinatie "passabele of gedeeltelijk aangetaste structuren (C)" met "herstel mogelijk".

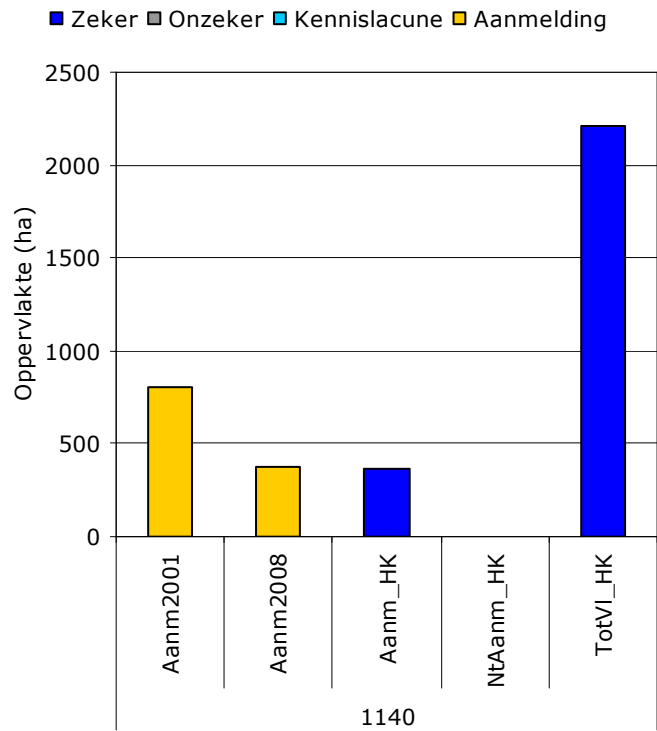
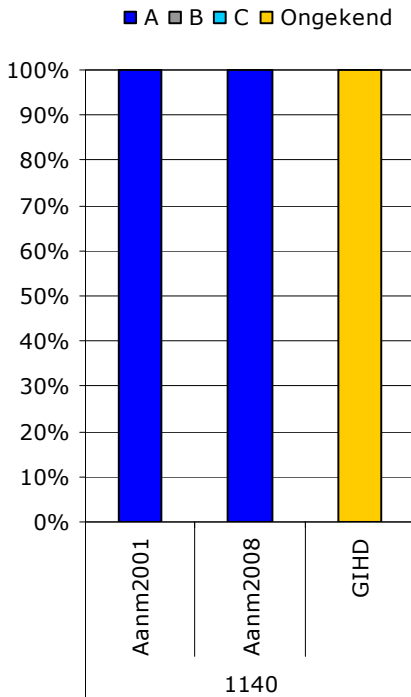
Oppervlaktevergelijking:

Het verschil in oppervlakte heeft te maken met het feit dat de vaargeul inmiddels tot het habitattype behoort (zie § 1). Blijkbaar is in 2001 het wateroppervlak ingeschat als ca 85% van de oppervlakte van het estuarium.

De aanmelding 2008 is gelijk aan G-IHD omdat de basisgegevens, met name de habitatkaart, hetzelfde zijn.

De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

1140 Bij eb droogvallende slikwadden en zandplaten

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

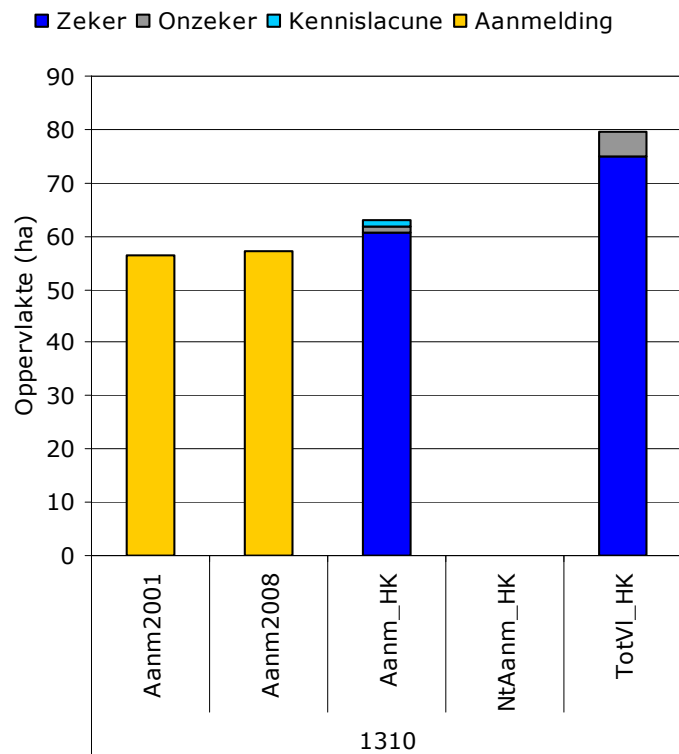
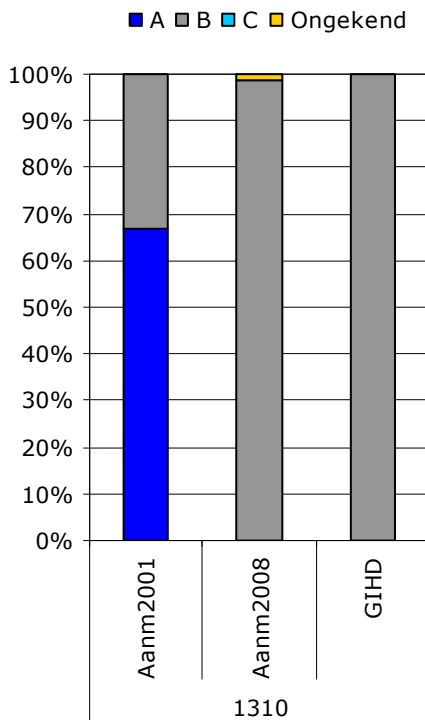
De kwaliteitsbeoordeling dient te gebeuren aan de hand van levensgemeenschappen ongewervelden en daarover zijn de kennislacunes te groot (vandaar "onbekend" in de G-IHD).

Oppervlaktevergelijking:

De aanmelding 2001 is hoger dan wat blijkt uit de habitatkaart, zodat de aanmelding in 2008 bijgesteld is. Er ligt wel veel meer habitat buiten SBZ-H dan binnen. Dit heeft te maken met het feit dat het hele laagstrand habitat is, terwijl slechts beperkte delen ervan ingesloten zijn in SBZ-H.

De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

1310 Eenjarige pioniersvegetaties van slik en zandgebieden met *Salicornia* (Zeekraal) soorten en andere zoutminnende planten

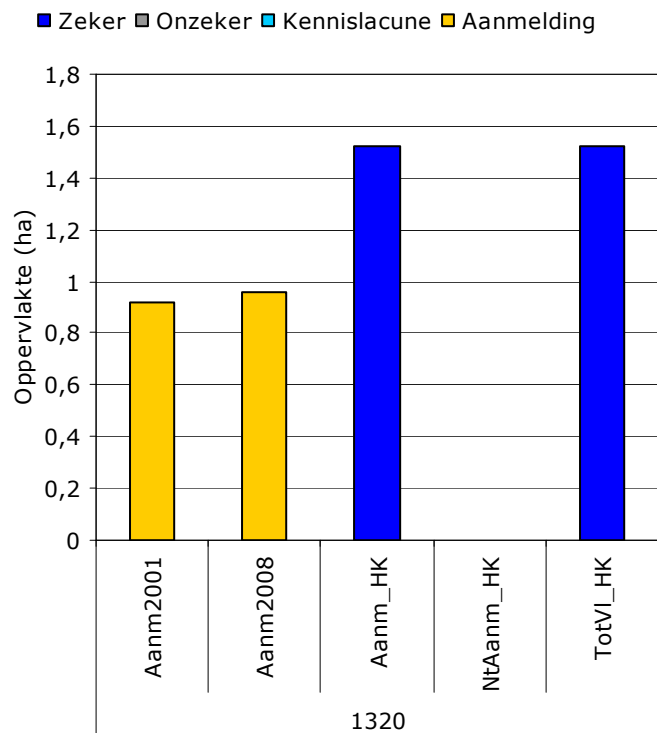
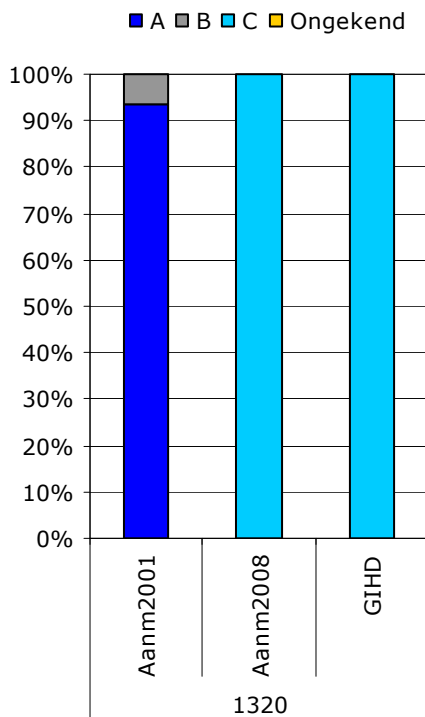

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). De beoordeling B van de aanmelding 2008 is een strikte toepassing van de combinatie "passabele of gedeeltelijk aangetaste structuren (C)" met "herstel mogelijk".

Oppervlaktevergelijking:

Aanmelding en G-IHD liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men er mee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

1320 Schorren met slijkgrasvegetatie (*Spartinion maritimae*)

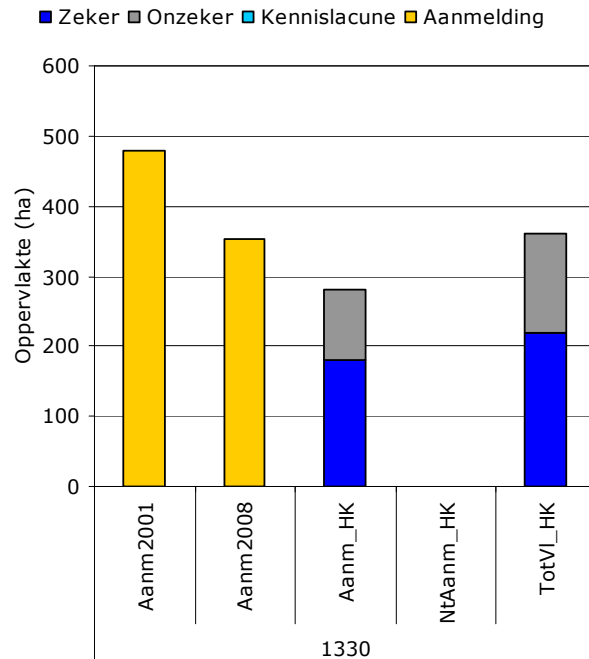
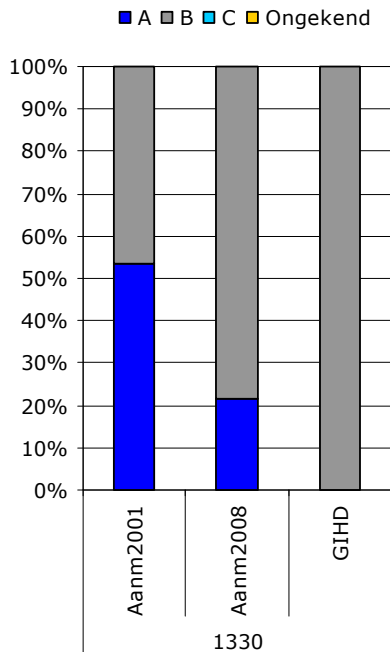
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven zeer ongunstig → bijstelling van de aanmeldingsgegevens in 2008. Bij de aanmelding in 2001 is er blijkbaar geen rekening gehouden met het feit dat hervestiging van de inheemse slijkgrassoort, en dus herstel onmogelijk is.

Oppervlaktevergelijking:

Rekening houdende met de absolute waarden van de Y-as liggen de aanmeldingsgegevens en de habitatkaart in dezelfde grootteorde (verschil ca 0,6 ha), zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit.

Trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

1330 Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

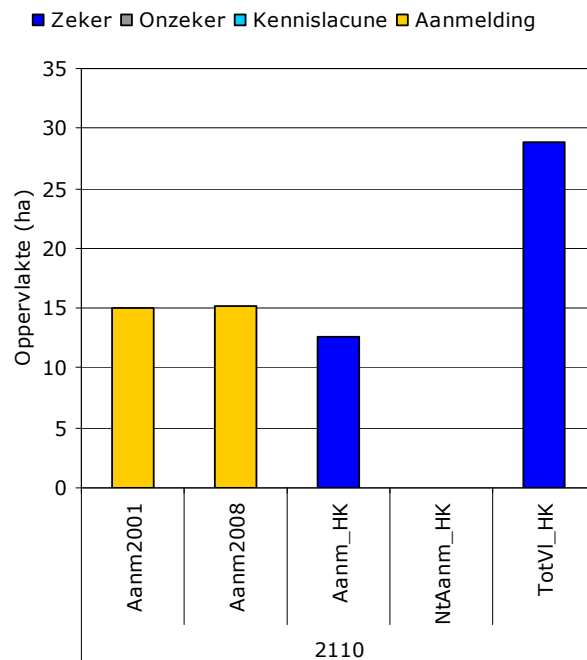
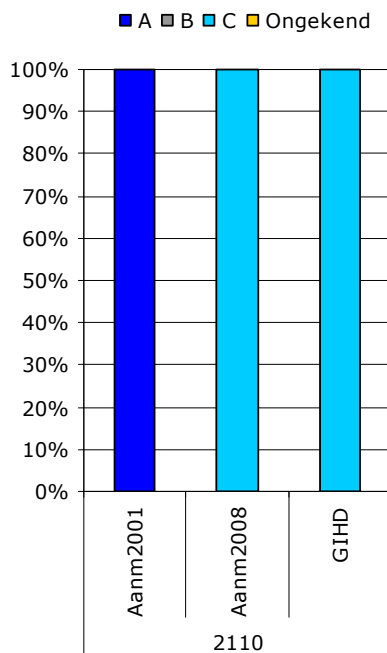
G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). De aanpassing van de aanmelding 2008 is een strikte toepassing van de combinatie "passabele of gedeeltelijk aangetaste structuren (C)" met "herstel mogelijk", waarbij alvast de buitendijkse schorren in het Zwin naar structuur goed tot uitstekend beoordeeld zijn (aandeel A).

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens zijn hoger dan wat blijkt uit de habitatkaart, zelfs al houden we daar rekening met de moeilijke inschatting van het aandeel zilte vegetaties in de poldergraslanden (in de gegevensbank is al bijgesteld op basis van de habitatkaart 4.0 en die bijstelling is verder doorgevoerd in de G-IHD op basis van de habitatkaart 5.2). Vermoedelijk is dit zilt aandeel hoger ingeschat tijdens de aanmelding 2001 of zijn poldergraslandzones met veel zilte vegetaties integraal in rekening gebracht. De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

Voor de duinhabitats is de gegevensdatabank 2008 (in de figuren "aanmelding 2008" genoemd) aangepast rekening houdende met de rapportage 2007 (zie § 1).

2110 Embryonale wandelende duinen

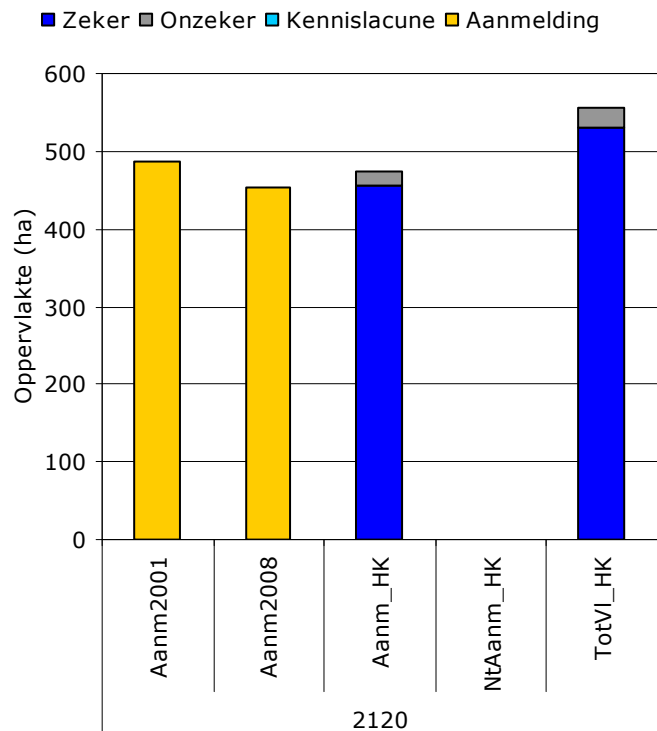
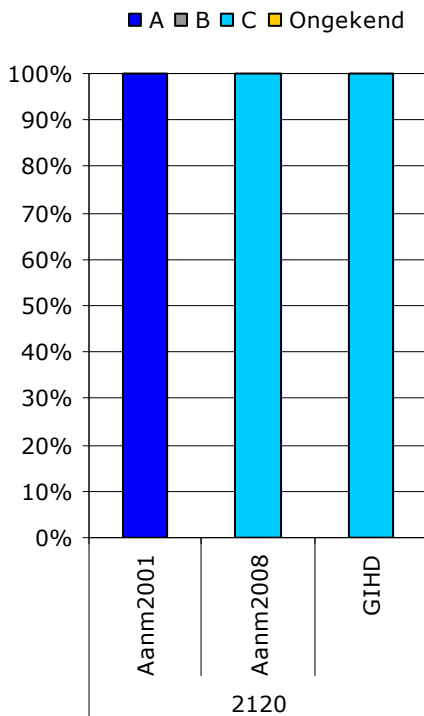
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Bij de aanmelding 2001 is blijkbaar uitgegaan van een gemakkelijk herstel, wat ecologisch gezien ook klopt, maar vanuit socio-economisch oogpunt enkel op bescheiden oppervlakten haalbaar is (hoogstrand!). Om die reden is in 2008 bijgesteld, omdat herstel op zijn minst moeilijk is, waardoor de beschermingsstatus C wordt.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens en de G-IHD hebben dezelfde grootteorde, zeker als men rekening houdt met een niet gekende foutmarge op de aanmeldingsgegevens. De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6). Een belangrijk deel ligt buiten habitatrichtlijngebied.

2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* (Helmgras) (witte duinen)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

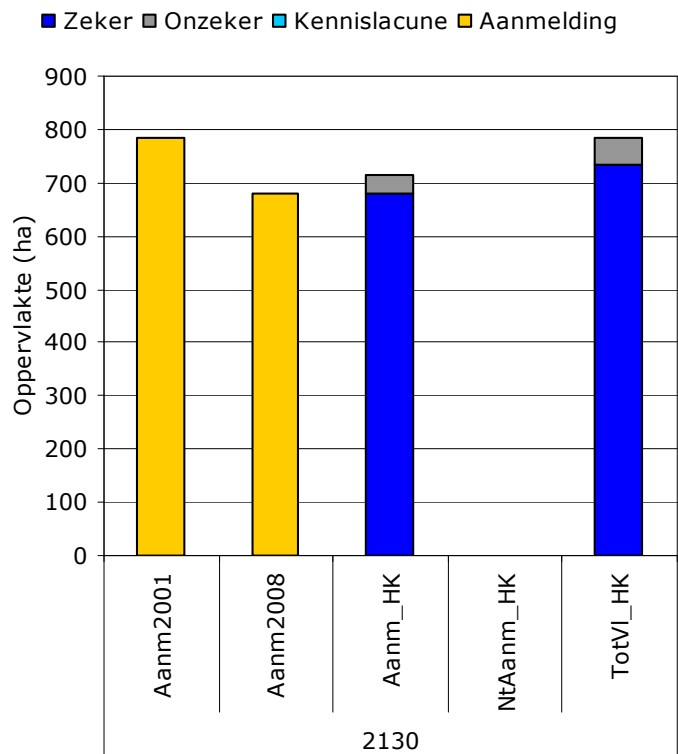
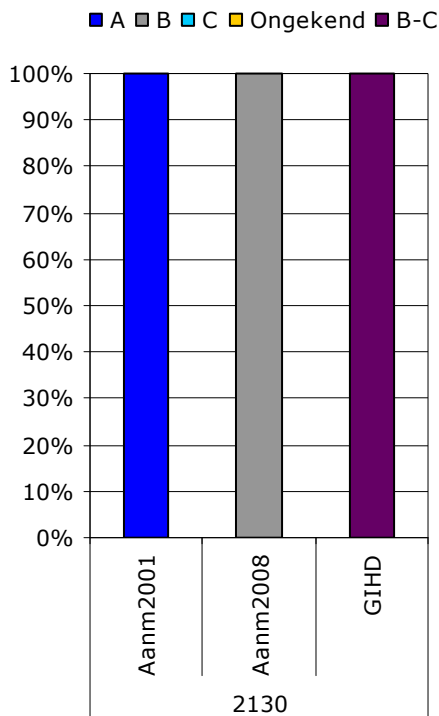
Het feit dat een aantal grotere duingebieden, zoals de Westhoek belangrijke oppervlakten met een goede ontwikkeling hebben heeft blijkbaar geleid tot het besluit A in 2001. Grote delen van dit duinhabitat zijn evenwel te sterk gefixeerd. Mede doordat het herstellen van die stuifdynamiek over grotere oppervlakten in vele duincomplexen minder evident is zijn de gegevenformulieren in 2008 bijgesteld (herstel moeilijk + passabele vooruitzichten + gedeeltelijk aangetaste structuur).

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit.

De trend is negatief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

2130 Vastgelegde duinen met kruidvegetatie (grijze duinen)

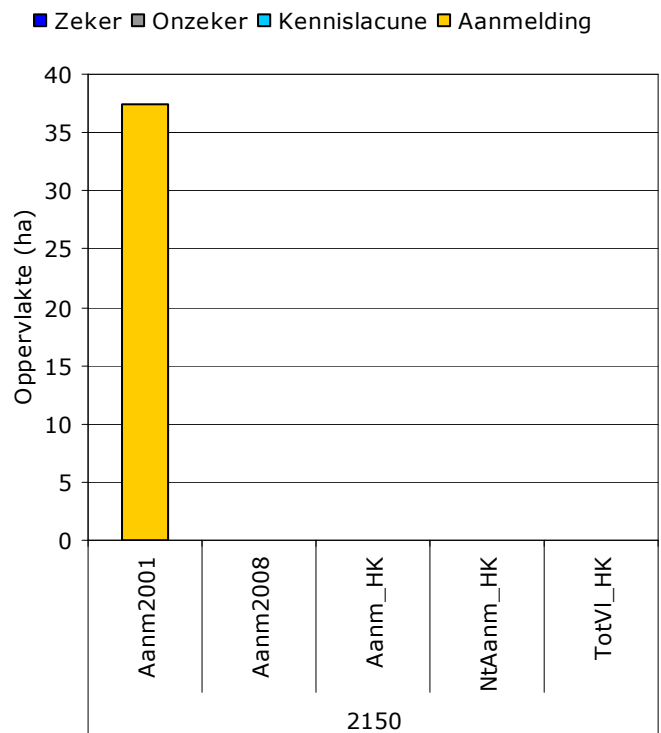
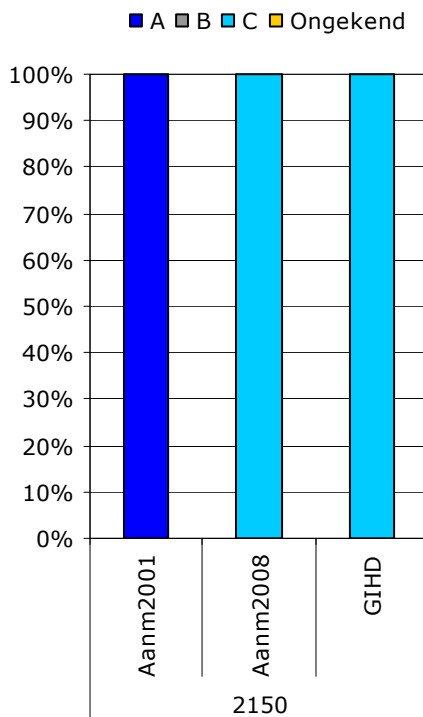
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). De beoordeling B van de aanmelding 2008 is een strikte toepassing van de combinatie "passabele of gedeeltelijk aangetaste structuren (C)" met "herstel mogelijk"; zijn de structuren goed dan is; zijn de structuren goed, dan is een beoordeling A mogelijk.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde als de G-IHD, maar lijken toch iets hoger, hoewel moet rekening gehouden worden met de niet gekende foutmarge op de aanmeldingsgegevens.

De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

2150 EU-atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (Calluno-Ulicetae)

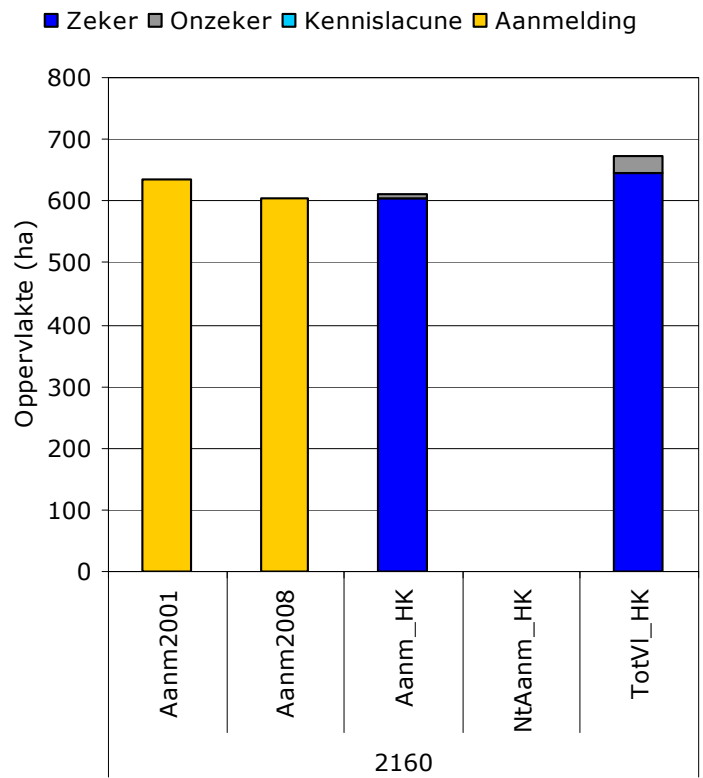
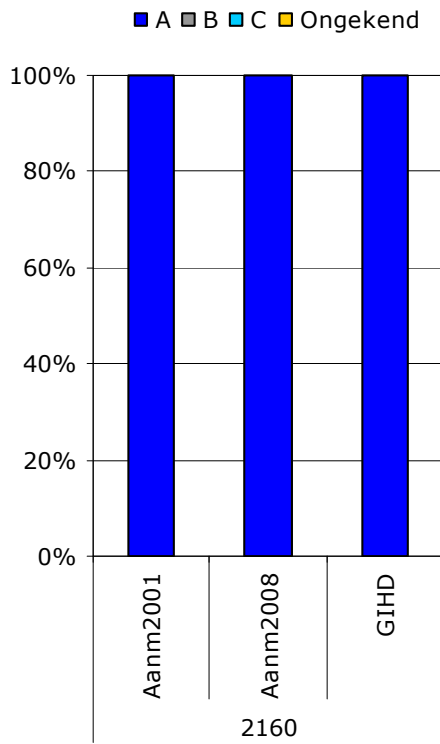

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Omdat de uitbreidingsmogelijkheden hoe dan ook zeer klein zijn wegens het specifieke milieu, zijn de herstelmogelijkheden beperkt tot enkele plaatsen ("passabele vooruitzichten" voor de functies en een moeilijk herstel). Vlaanderen zal nooit een aanzienlijke oppervlakte bevatten en of goede structuren haalbaar zijn zal de toekomst moeten uitwijzen. Om die redenen is er in 2008 beslist tot score C.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD oppervlakte 0,002 ha en daarom niet zichtbaar in de figuur (volledig binnen aangemeld SBZ-H). Bij de aanmelding in 2001 zijn blijkbaar alle oude zure duingraslanden beschouwd als zijnde 2150, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstelmogelijkheden ook klopt. Inmiddels is dit bijgesteld (2008) omdat uitgegaan wordt van de actueel aanwezige oppervlakte (en niet vanuit de potenties) en omdat het logisch is dat op zijn minst struikheide in de duinheide aanwezig is. Ontbreekt struikheide dan horen deze duingraslanden tot habitatype 2130. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

2160 Duinen met *Hippophae rhamnoides* (Duindoorn)

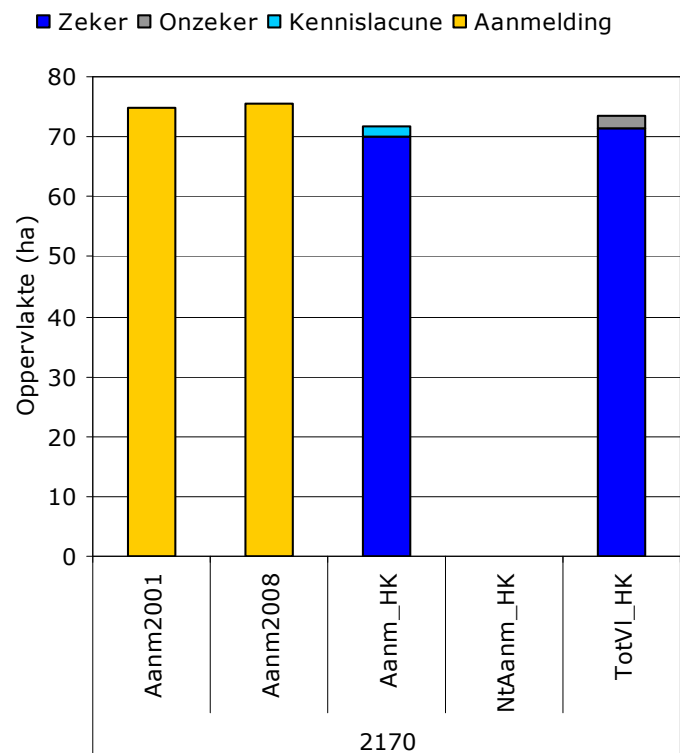
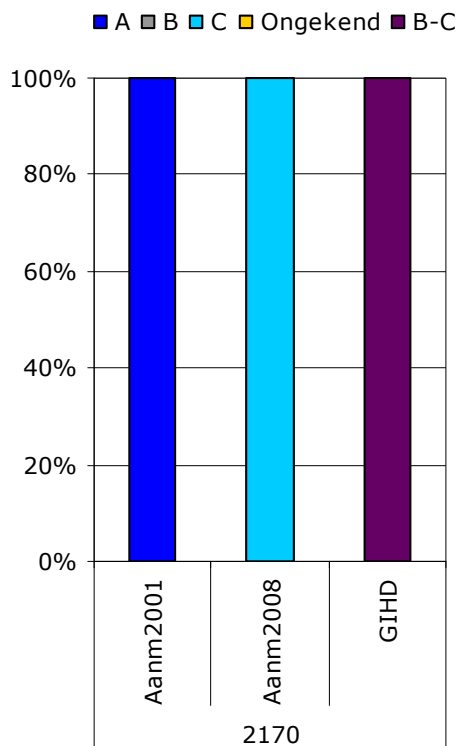

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: Aanmelding en G-IHD identiek.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. De trend is negatief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

2170 Duinen met *Salix repens* ssp. *argentea* (Kruipwilg) (*Salicion arenaria*)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

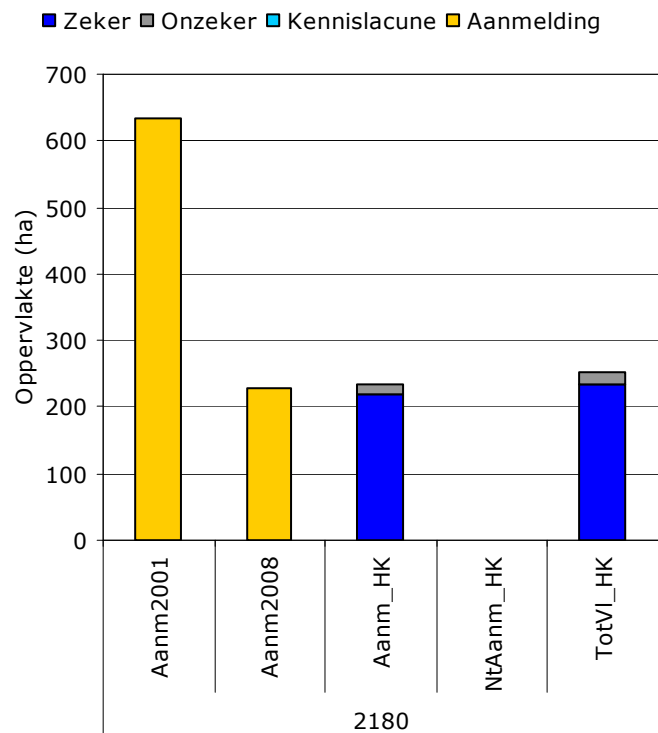
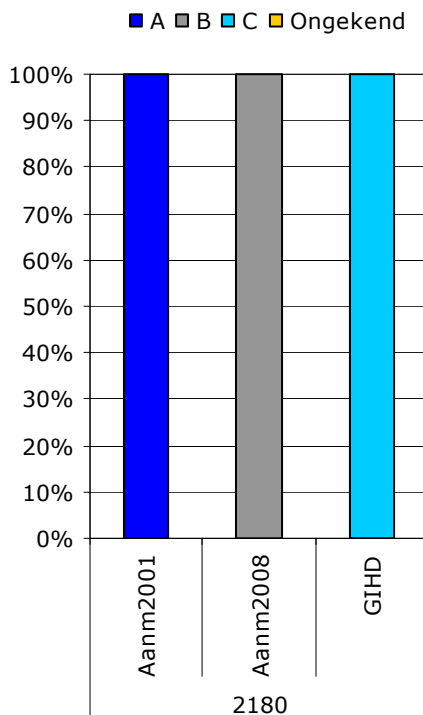
G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Omdat de slaagkansen voor herstel evenwel onduidelijk zijn en de milieumstandigheden daartoe hoe dan ook schaars zijn (zie G-IHD) werd in 2008 beslist tot score C omwille van "passabele vooruitzichten" voor de functies en een moeilijk herstel. Indien voldoende oppervlakte goed scoort voor structuur dan is een aanmelding B

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

2180 Beboste duinen van het atlantische, continentale en boreale kustgebied

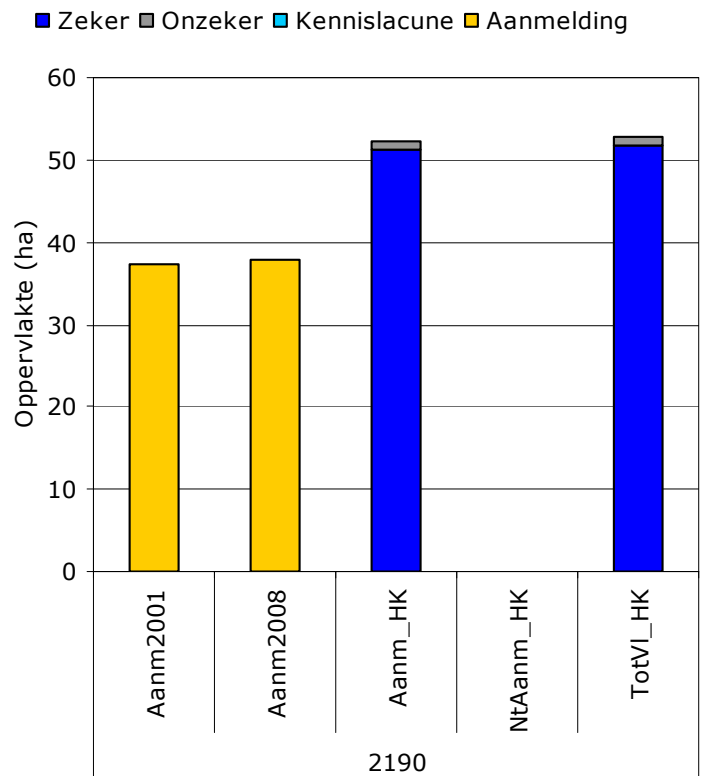
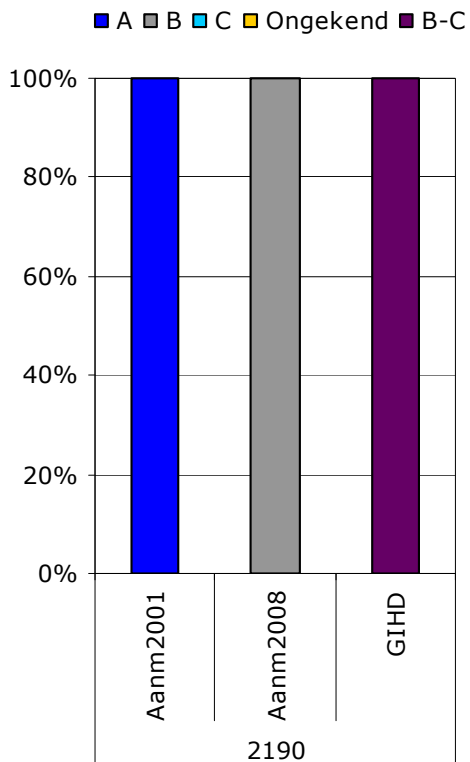

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). De beoordeling B van de aanmelding 2008 is een strikte toepassing van de combinatie "passabele of gedeeltelijk aangetaste structuren (C)" met "herstel mogelijk" (B).

Oppervlaktevergelijking:

De aangemelde oppervlakte is veel groter dan deze in de G-IHD en de daarop afgestemde aanmelding 2008. Hoewel de trend negatief gesteld is in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6) kan dit slechts in beperkte mate bijdragen tot dit verschil. Bij de aanmelding in 2001 zijn blijkbaar alle niet-habitatwaardige bossen (incl. naaldbossen) meegerekend, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstel mogelijkheden ook klopt. Inmiddels is dit bijgesteld (2008) omdat ervan uitgegaan wordt dat de actueel aanwezige oppervlakte (en niet deze vanuit de potenties) moet in rekening gebracht worden, en het habitatype (semi-)natuurlijke duinbossen of loofaanplanten daarnaar geëvolueerd betreft.

2190 Vochtige duinvallen

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

De beoordeling B van de aanmelding 2008 is een strikte toepassing van de combinatie "passabele of gedeeltelijk aangetaste structuren (C)" met "herstel mogelijk" (B).

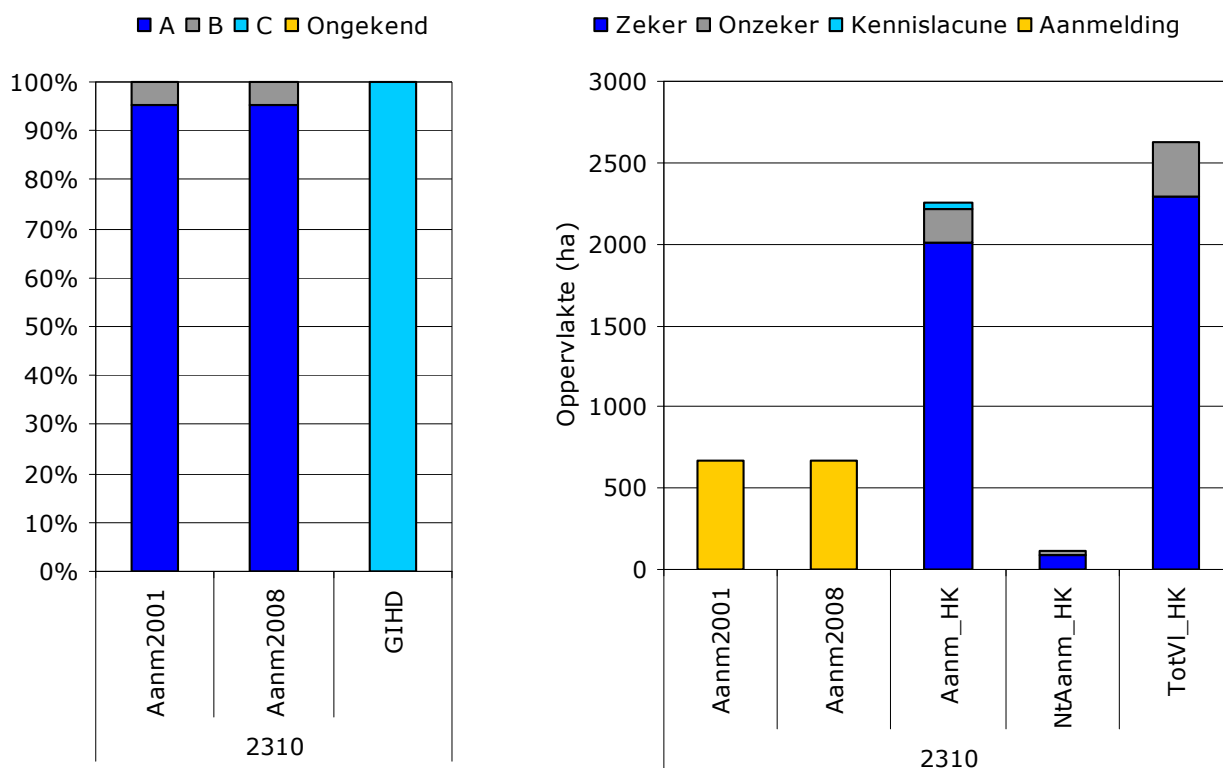
Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens zijn lager dan in de G-IHD, hoewel moet rekening gehouden worden met de niet gekende foutmarge op de aanmeldingsgegevens.

Een reden van het verschil kan de in de rapportage gestelde positieve trend zijn (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6). De aanmelding 2008 is blijkbaar nog niet gelijk gesteld aan de habitatkaart 5.2.

Voor alle onderstaande habitats is de gegevensbank 2001 en 2008 (nagenoeg) identiek, omdat deze habitats niet (of nauwelijks) aanwezig zijn in de SBZ-H waarvoor de aanmeldingsgegevens dienden aangepast in 2008 (zie § 1).

2310 Psammofiele heide met *Calluna vulgaris* (Struikheide) en *Genista* (Heidebrem) soorten

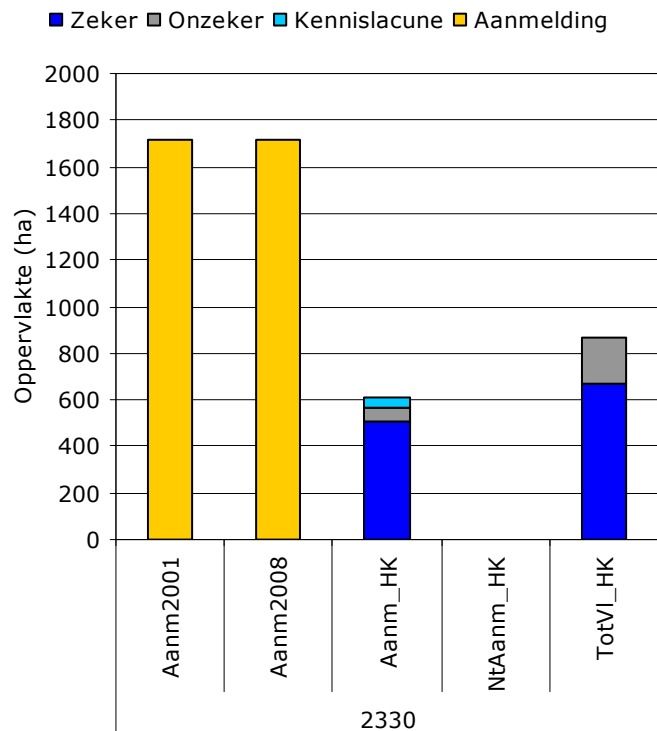
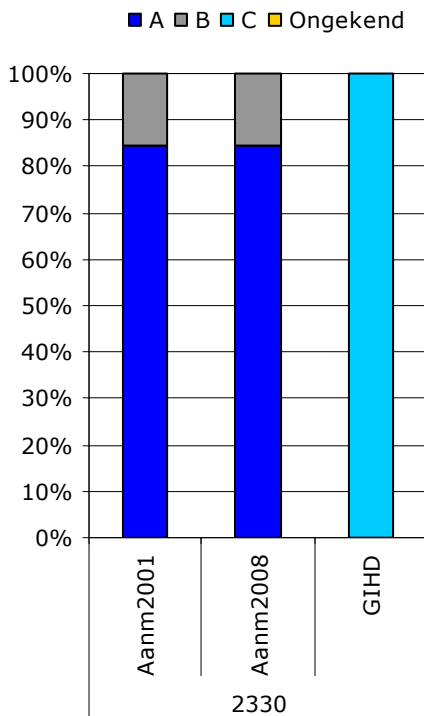
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: zeer ongunstig → aanmelding in score A is theoretisch onlogisch, maar in de praktijk mogelijk via de werkwijze van de aanmelding in de praktijk (zie tabel 3). Er is evenwel in 2001 veel minder oppervlakte aangemeld, wat vermoedelijk vooral betrekking had op de beter ontwikkelde voorbeelden, met actief stuifduinkarakter.

Oppervlaktevergelijking:

De aangemelde oppervlakte is veel kleiner dan de oppervlakte die de habitatkaart 5.2 aangeeft in de overeenkomstige SBZ-H (G-IHD). Dit heeft zonder twijfel te maken met verwarring met het zeer nauw verwante habitatype 4030. Alle op profieloze duingronden gelegen heide dient gerekend te worden tot dit habitatype, terwijl bij de aanmelding vermoedelijk enkel deze van actieve stuifduinen tot het type gerekend zijn. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

2330 Open grasland met *Corynephorus* (Buntgras) en *Agrostis* (Struisgras) soorten op landduinen

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: zeer ongunstig → aanmelding in score A is theoretisch onlogisch, maar in de praktijk mogelijk via de werkwijze van de aanmelding in de praktijk (zie tabel 3). Een beoordeling B voor de beschermingsstatus is wel mogelijk.

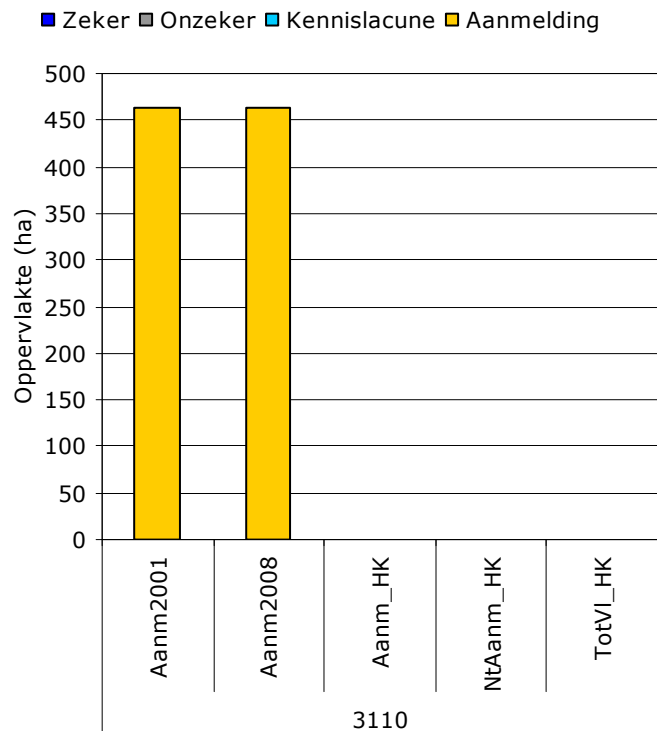
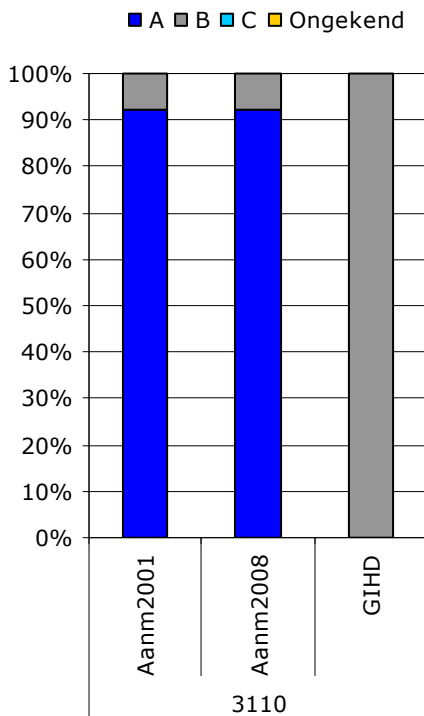
Herstel mogelijkheden hangen sterk af van gebied tot gebied. Enkel in grote aaneengesloten heidecomplexen is het haalbaar de noodzakelijke stuifduindynamiek te herstellen (score B en bij bereiken van goede structuur score A). In andere SBZ-H zal herstel evenwel moeilijk of onmogelijk zijn en zal bijgevolg de beschermingsgraad C zijn.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen veel hoger dan de oppervlakten in de G-IHD. Een eerste mogelijke verklaring daartoe is dat in de G-IHD het subtype van het dwerghaververbond niet in rekening is gebracht omdat daarvoor de kennislacunes te groot zijn. Een belangrijker verschil zal evenwel zijn dat bij de aanmelding blijkbaar alle schrale vegetaties op binnenlandse duinen en vermoedelijk ook recent verboste of beboste duinen meegerekend zijn als "mogelijk toekomstig habitat", wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstel mogelijkheden ook klopt. Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht.

De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

3110 Mineraalarme, oligotrofe wateren van de atlantische zandvlakten (Littorelletalia uniflora)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: Vergelijking heeft geen zin wegens de hiernaast vermelde foute aanmelding.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD: oppervlakte 1 ha, en daarom niet zichtbaar in de figuur.

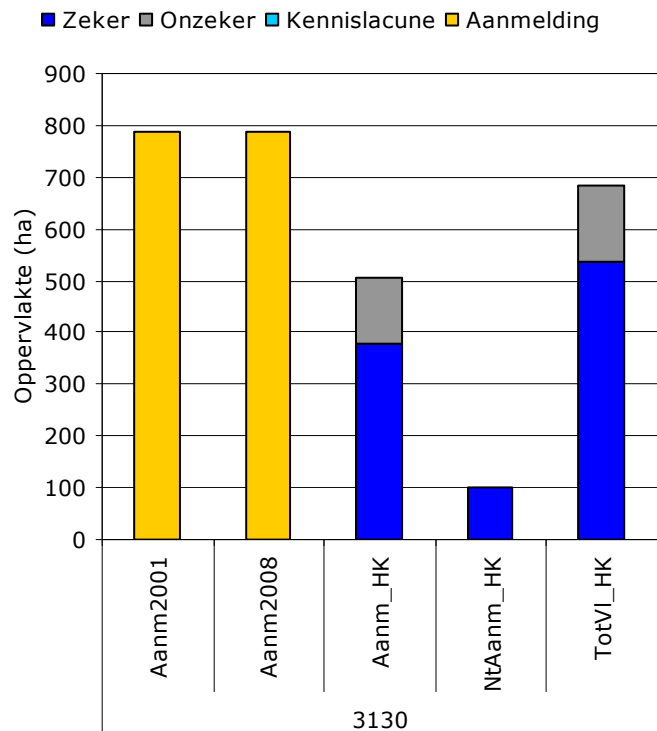
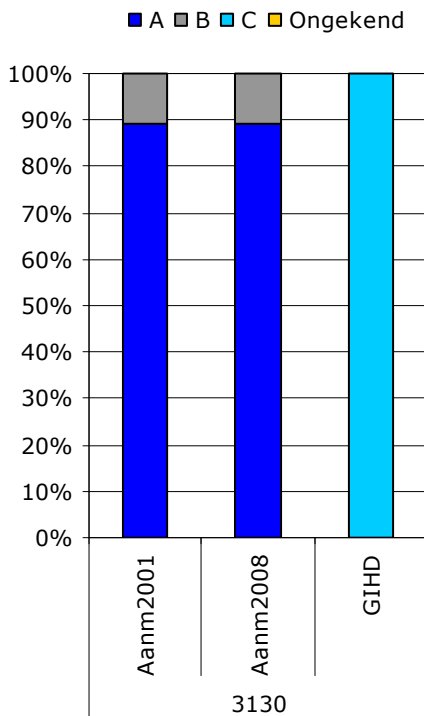
Bij de aanmelding zijn vele verzuurde vennen blijkbaar tot dit habitatype gerekend, wat zelfs naar potentie slechts ten dele klopt wegens de specifieke milieumomstandigheden die dit habitatype vergt en vooral vanwege de zeer moeilijke en onduidelijke (her)vestigingsmogelijkheden van de typische soorten.

Daarenboven was er bij de aanmelding verwarring met habitatype 3130 en 3160 (zie G-IHD bij de prioriteitstelling van de SBZ-H voor dit habitatype).

De aanmelding moet dan ook als foutief gezien worden, maar is te verantwoorden binnen het toenmalige beschikbare kenniskader.

De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetaties behorend tot de *Littorelletalia uniflora* en/of de *Isoëtes-Nanojuncetea*

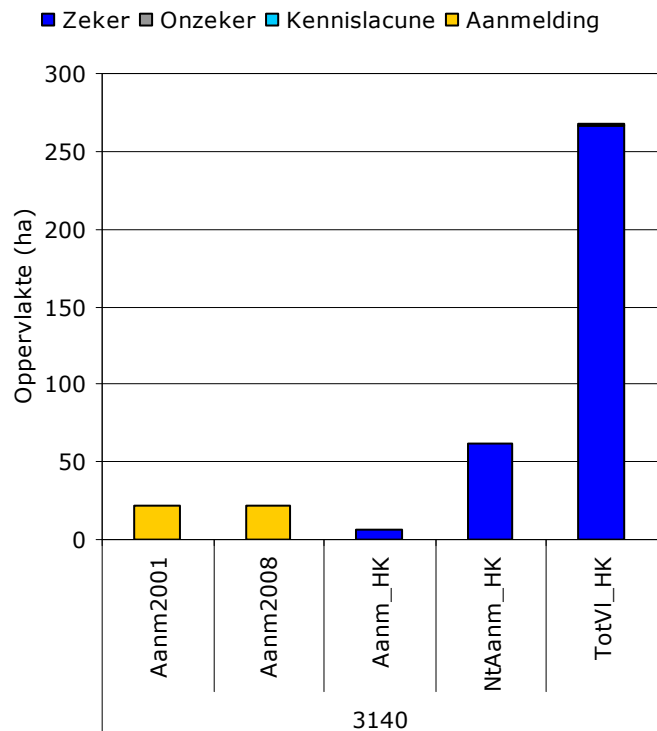
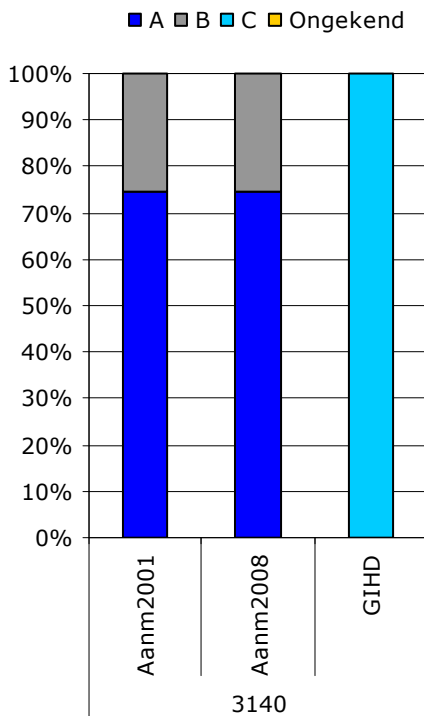

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: moeten als matig ongunstig gesteld worden → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens zijn hoger dan deze van de G-IHD. Bij de aanmelding zijn vele verzuurde vennen blijkbaar tot dit habitattype gerekend, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstelmogelijkheden ook deels klopt (mits verdere daling van de verzurende depositie). Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

3140 Kalkhoudende oligo- tot mesotrofe stilstaande wateren met benthische *Chara* spp. (Kranswier) vegetaties

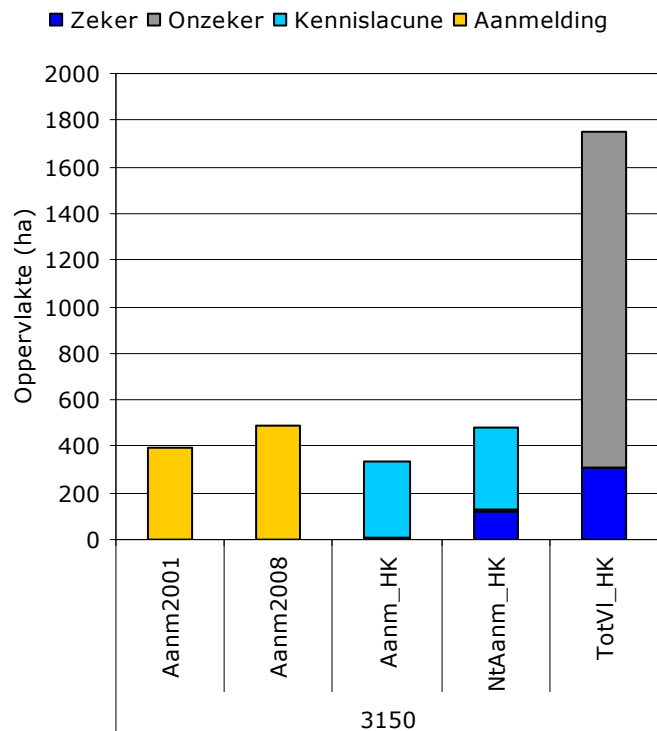
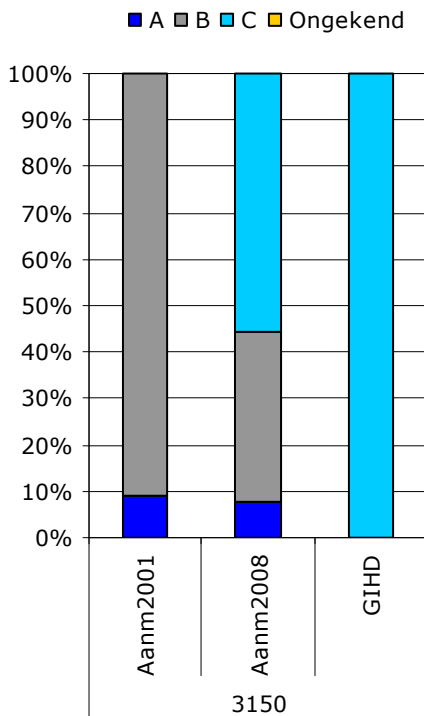

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: onbekend. Het feit dat het grootste deel van het habitatype buiten de aangemelde SBZ-H en zelfs buiten habitatrictlijngebied ligt maakt vergelijken onmogelijk.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde als de G-IHD, maar lijken toch iets hoger, hoewel moet rekening gehouden worden met de niet gekende foutmarge op de aanmeldingsgegevens. Een belangrijk gedeelte ligt in SBZ-H niet aangemeld voor dit habitatype en nog een veel belangrijker deel ligt buiten SBZ-H. Dit heeft te maken met het feit dat dit habitatype zeer slecht gedocumenteerd was ten tijde van de aanmelding (het betreft een habitatype gekenmerkt door kranswiersoorten, waarvan de verspreiding toen zeer slecht gekend was). De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). De oppervlakte in het SBZ-H van Schelde en Durme valt in belangrijke mate in de kennislacune habitatvertaling, en als ze habitat zijn dan hebben ze actueel een slechts structuur en zijn de herstelmogelijkheden onduidelijk, wat tot een belangrijk aandeel C leidt voor de beschermingsgraad in de aanmelding 2008.

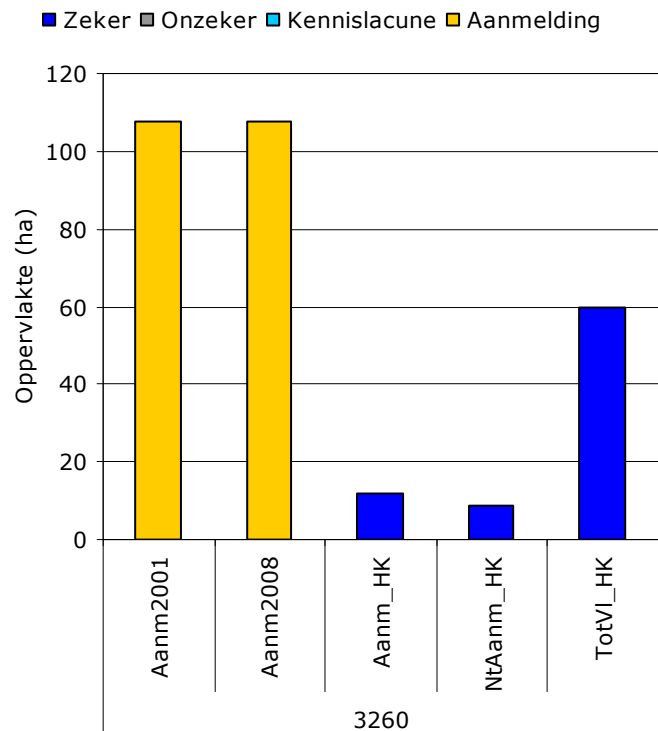
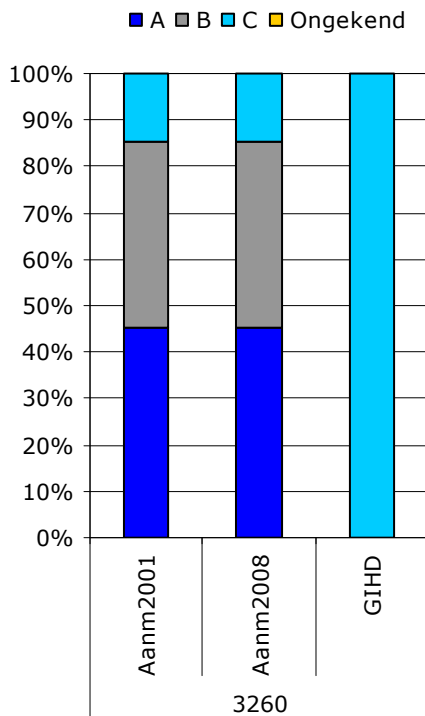
Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en er in de G-IHD grote kennislacune in de habitatvertaling gemeld zijn. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

Habitattypen 3160 en 3270:

geen vergelijking mogelijk, want pas voor het eerst aangemeld aan Europa in de rapportage 2007. Bijgevolg zijn er geen habitatrichtlijngebieden voor aangemeld.

3260 Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitantis en het Callitricho-Batrachion

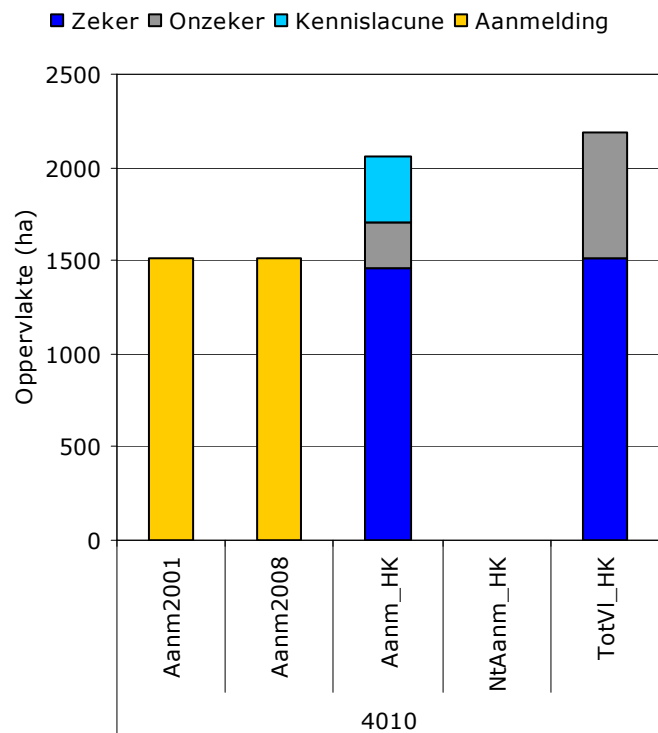
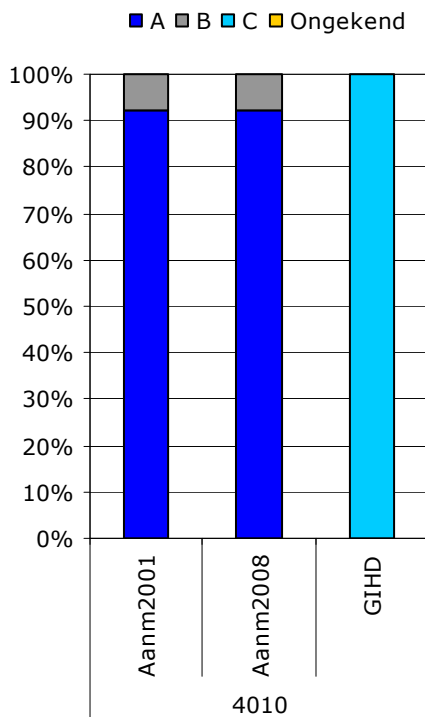

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: Gezien het grootste deel van de aanmelding betrekking heeft op potenties is vergelijking onmogelijk. Het grote aandeel A en B in de aanmelding heeft te maken met de praktijkgerichte werkwijze gebaseerd op herstelmogelijkheden (tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens zijn veel groter dan de oppervlakten opgenomen in de G-IHD. Bij de aanmelding in 2001 zijn blijkbaar vele riviertrajecten beschouwd als zijnde dit habitatype, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstelmogelijkheden ook klopt. Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht. De trend is negatief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix* (Gewone dopheide)

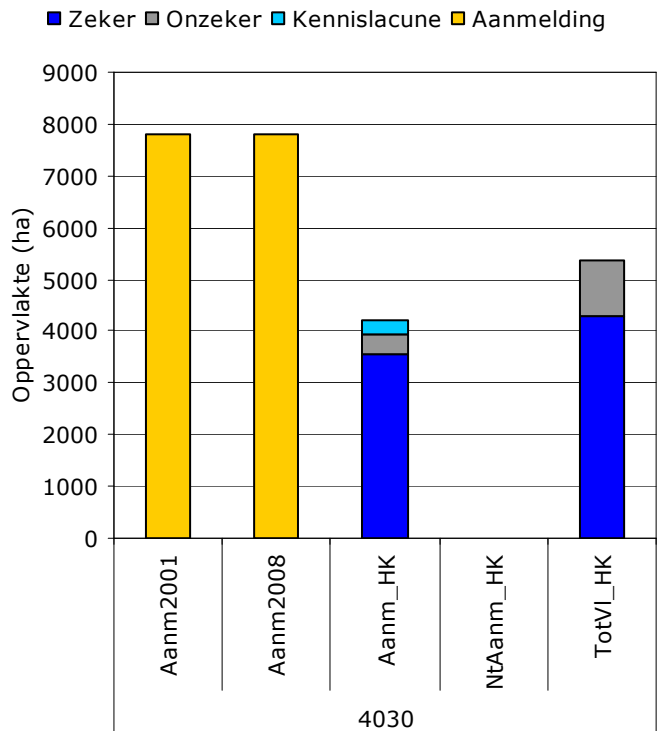
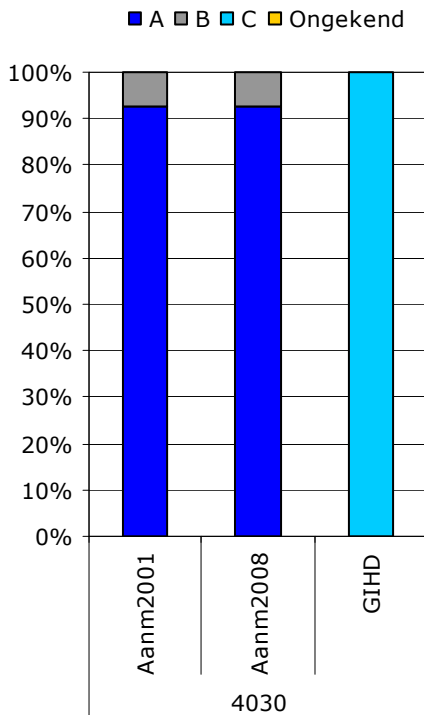

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: op vlak van vegetatie en habitatstructuur moeten deze als matig ongunstig beschouwd worden → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men er rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en ook de G-IHD gegevens belangrijke oppervlakte-onzekerheden en kennislacunes vertonen. De trend is stabiel beschouwd in de G-IHD.

4030 Droge Europese heide

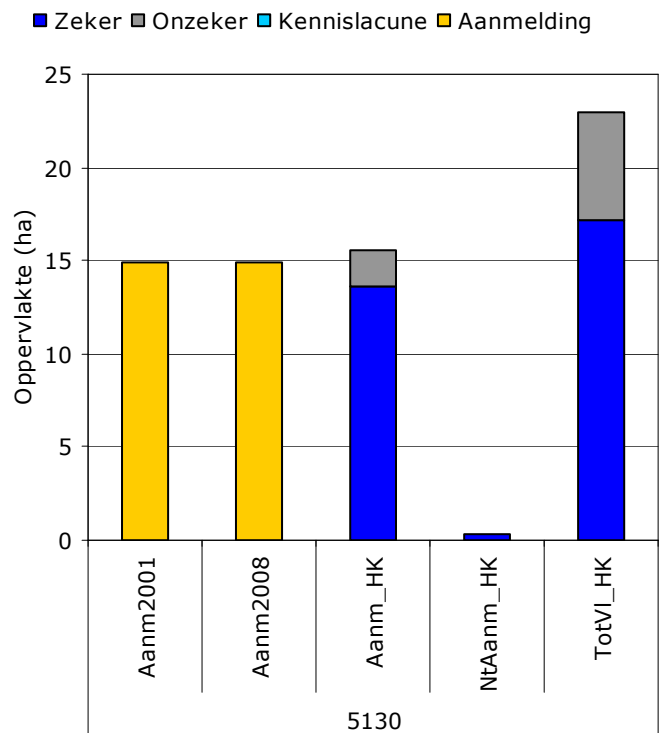
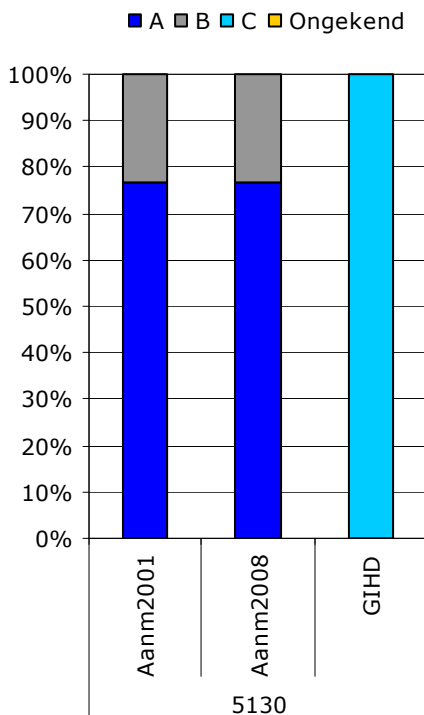

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

De aangemelde oppervlakte is veel groter dan de oppervlakte die de habitatkaart 5.2 aangeeft in de overeenkomstige SBZ-H (G-IHD). Dit verschil is voor meer dan de helft te verklaren door verwarring met habitattypen 2310 (zie boven). Een andere mogelijke verklaring kan zijn dat recent verboste heide bij de aanmelding is meegeteld (wat logisch is vanuit het oogpunt van potenties en dus herstel), terwijl in de G-IHD enkel de actuele oppervlakte habitat is meegeteld. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

5130 *Juniperus communis* (Jeneverbes) formaties in heidevelden of kalkgrasland

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: zeer ongunstig → aanmelding in score A is theoretisch onlogisch, maar in de praktijk mogelijk via de werkwijze van de aanmelding in de praktijk (zie tabel 3).

Blijkbaar zijn de herstelmogelijkheden ten tijde van de aanmelding hoog ingeschat. Recent onderzoek heeft evenwel uitgewezen dat herstelmogelijkheden moeilijk en onzeker zijn (zie G-IHD), en dus is een beschermingsgraad met score C de realiteit.

Oppervlaktevergelijking

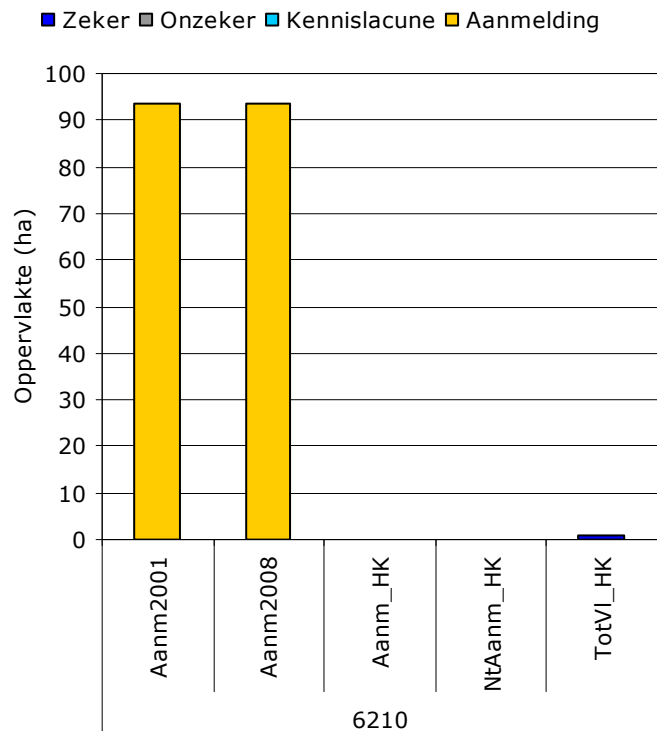
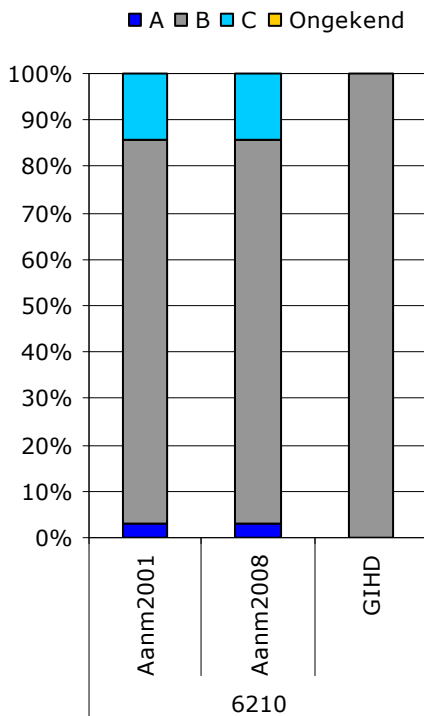
G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men er rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit.

De trend is negatief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdokument 2, bijlage 6).

Habitatype 6120:

geen vergelijking mogelijk, want pas voor het eerst aangemeld aan Europa in de rapportage 2007. Bijgevolg zijn er geen habitatrichtlijngebieden voor aangemeld.

6210 Droge halfnatuurlijke graslanden en struweelvormende facies op kalkhoudende substraten (Festuco-Brometalia) (gebieden waar zeldzame orchideeën groeien)

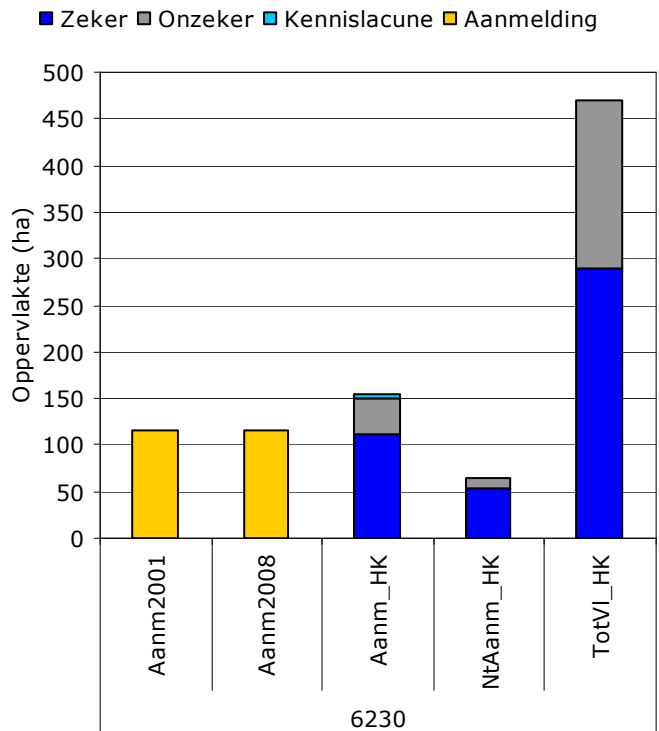
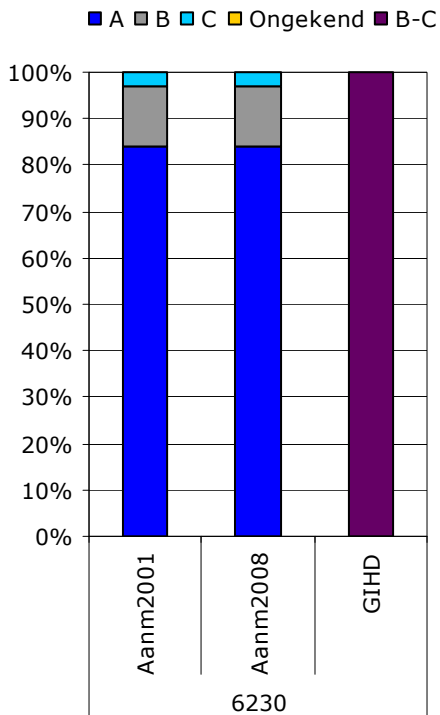

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: Geen vergelijking mogelijk, wegens foute aanmelding.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD oppervlakte: 0,8 ha volledig buiten SBZ-H. Tijdens de aanmelding zijn vegetaties behorende tot de glanshaverhooilanden met kalkminnende soorten tot dit habitatype gerekend. Dit klopt evenwel in een Europese context niet: deze graslanden hebben niets te maken met het echte kalkgrasland en horen bij het habitatype 6510. In het toenmalige kenniskader was de toen genomen beslissing begrijpbaar en verdedigbaar. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

6230 *Nardus* (Borstelgras) graslanden

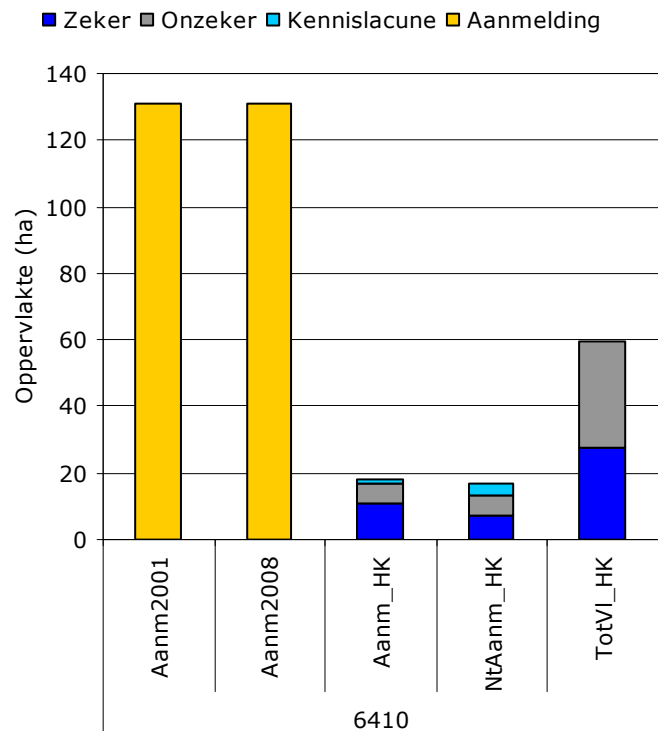
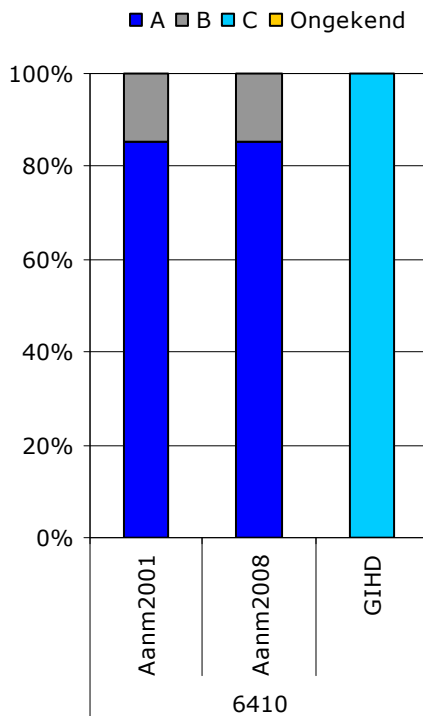

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). In de vergelijking mag niet uit het oog verloren worden dat het grootste oppervlaktaandeel buiten de voor dit habitatype aangemelde SBZ-H ligt.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en de G-IHD gegevens belangrijke onzekerheden in de oppervlakteberekening duiden. Een belangrijke oppervlakte ligt in SBZ-H niet aangemeld voor dit habitatype en een nog groter aandeel buiten SBZ-H. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

6410 Grasland met *Molinia caerulea* (Pijpenstrootje) op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (Eu-Molinion)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: zeer ongunstig → aanmelding in score A is theoretisch onlogisch, maar in de praktijk mogelijk via de werkwijze van de aanmelding in de praktijk (zie tabel 3).

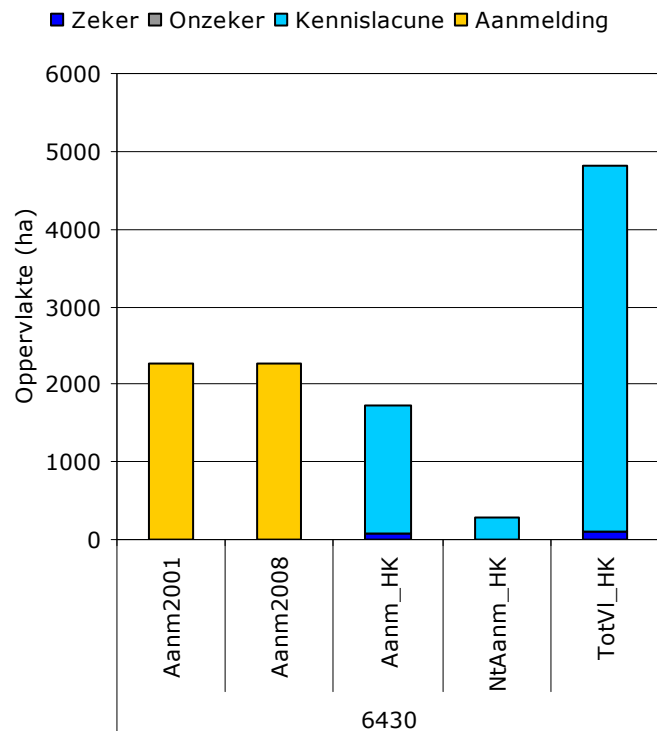
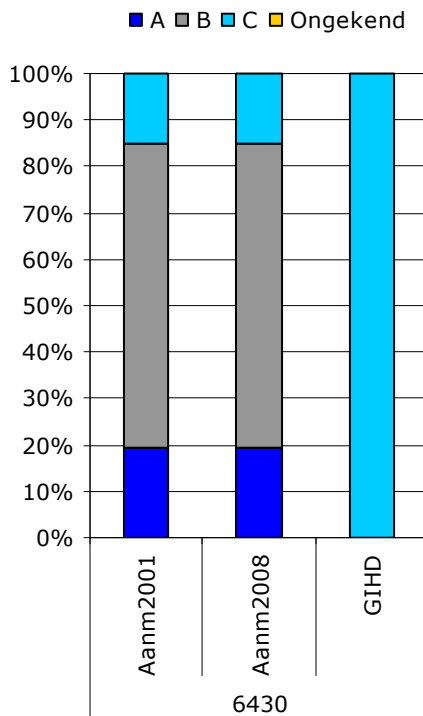
Voor het subtype van de veldrusassociatie zijn onder voedselarme natte omstandigheden potenties en dus herstelmogelijkheden mogelijk (maar niet gemakkelijk en dus hooguit beschermingsgraad B). Voor het subtype van de blauwgraslanden is herstel of vestiging zeer moeilijk, zodat score C voor de beschermingsgraad logisch is.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens zijn veel groter dan de gegevens van de G-IHD. Bij de aanmelding zijn blijkbaar vele natte schrale graslanden beschouwd als zijnde dit habitatype, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstelmogelijkheden misschien ook klopt (hoewel het herstellen of hervestigen van het blauwgrasland *senso stricto* bijzonder weinig kansen heeft wegens de zeer specifieke milieuomstandigheden). Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht.

De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones

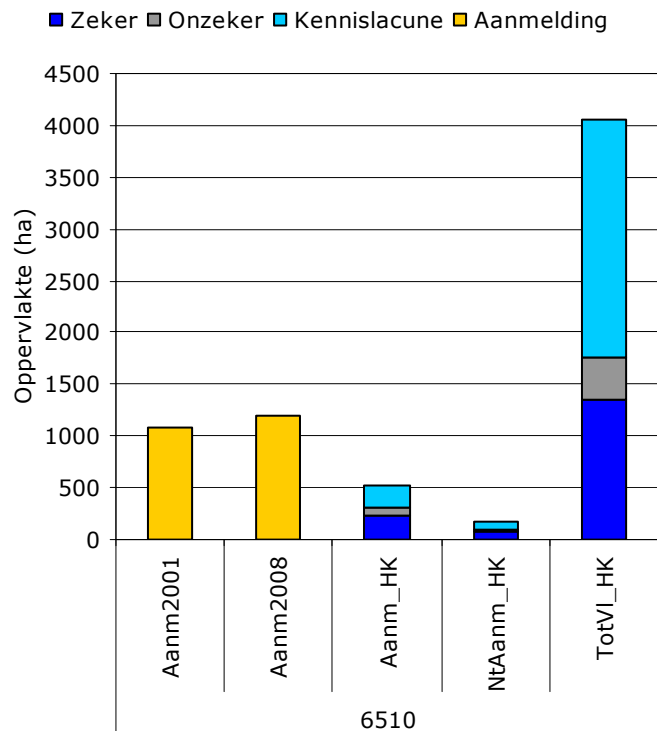
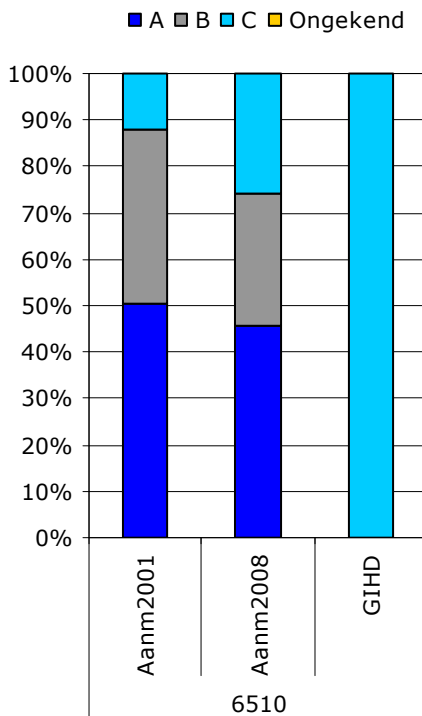

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en er grote kennislacunes zijn in de habitatvertaling; immers, de oppervlakte kennislacune is deze van het habitattype + het regionaal belangrijke biotoop moerasspirearuigten omdat met de huidige gegevens geen onderscheid mogelijk is (zie G-IHD). De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

6510 Laaggelegen schraal hooiland met *Alopecurus pratensis* (Grote vossenstaart), *Sanguisorba officinalis* (Grote pipernel)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). In de vergelijking mag niet uit het oog verloren worden dat het grootste oppervlakteaandeel buiten de voor dit habitattypie aangemelde SBZ-H ligt.

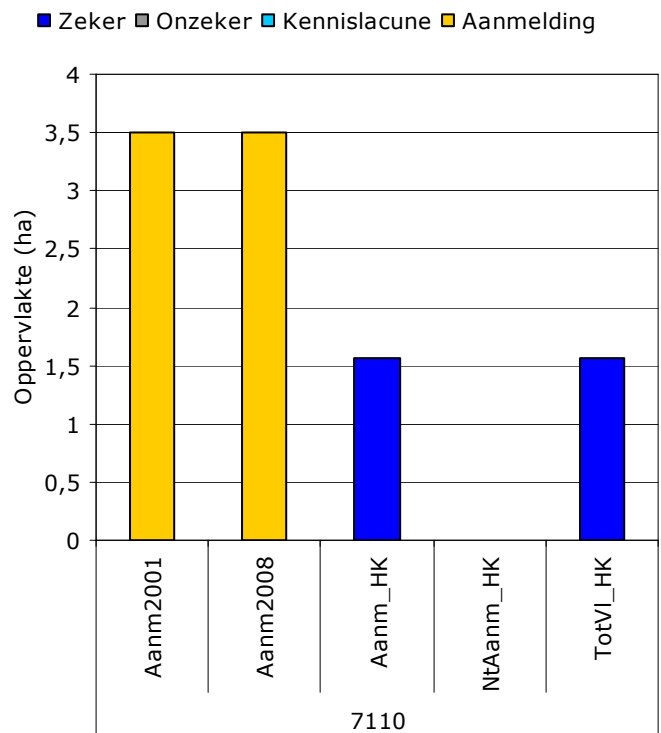
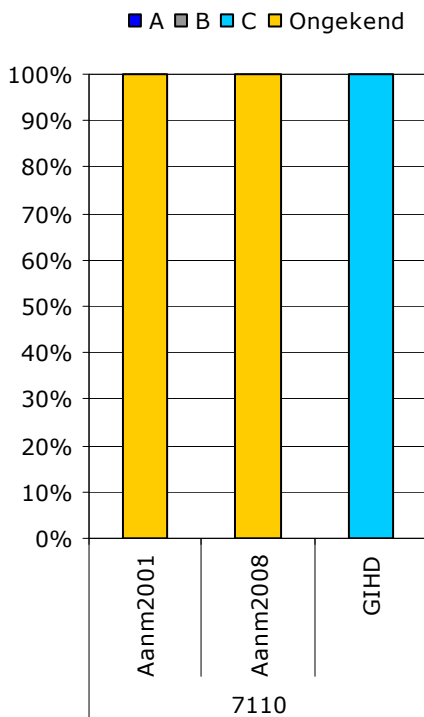
Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen hoger dan deze in de G-IHD. Bij de aanmelding zijn blijkbaar graslandvegetaties beschouwd als zijnde dit habitattypie, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstel mogelijkheden ook klopt. Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht.

Neemt niet weg dat er rond dit habitattypie belangrijke kennislacunes bestaan, vooral dan buiten SBZ-H. Een belangrijk deel van dit habitattypie ligt hoe dan ook buiten SBZ-H.

De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

7110 Actief hoogveen

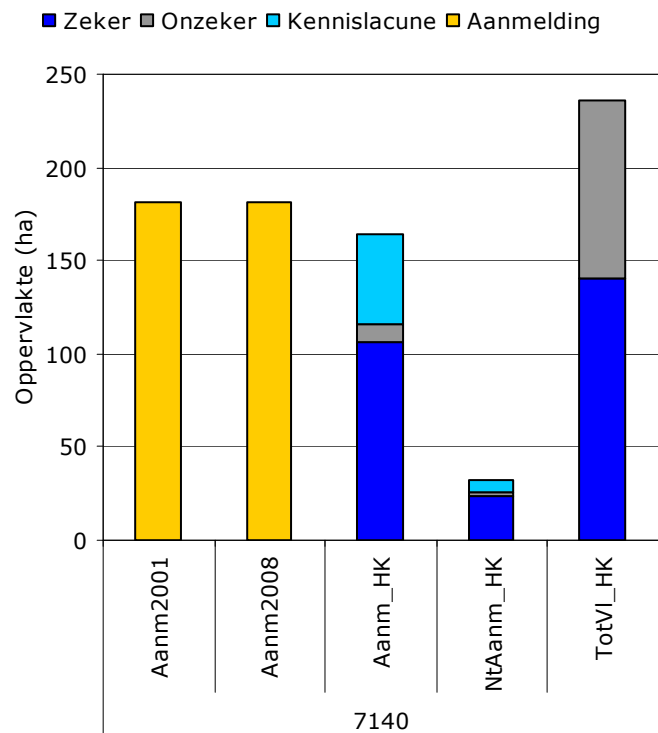
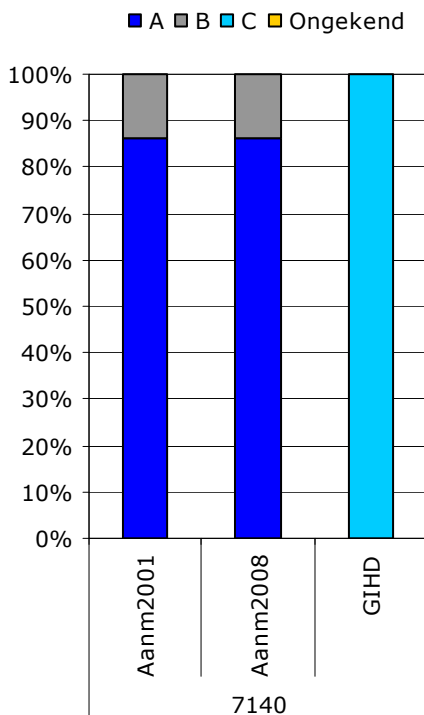

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: Geen vergelijking mogelijk want onbekend in de gegevensbank SBZ-H

Oppervlaktevergelijking:

De oppervlakte van de aanmelding lijkt een beetje hoger dan deze van de G-IHD, maar rekening houdend met de absolute waarde van de Y-as liggen ze in dezelfde grootteorde. Daarenboven worden een aantal venen nu tot overgangsveen (7140) gerekend i.p.v. tot hoogveen. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

7140 Overgangs- en trilveen

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

G-IHD toekomstperspectieven: zeer ongunstig → aanmelding in score A is theoretisch onlogisch, maar in de praktijk mogelijk via de werkwijze van de aanmelding in de praktijk (zie tabel 3).

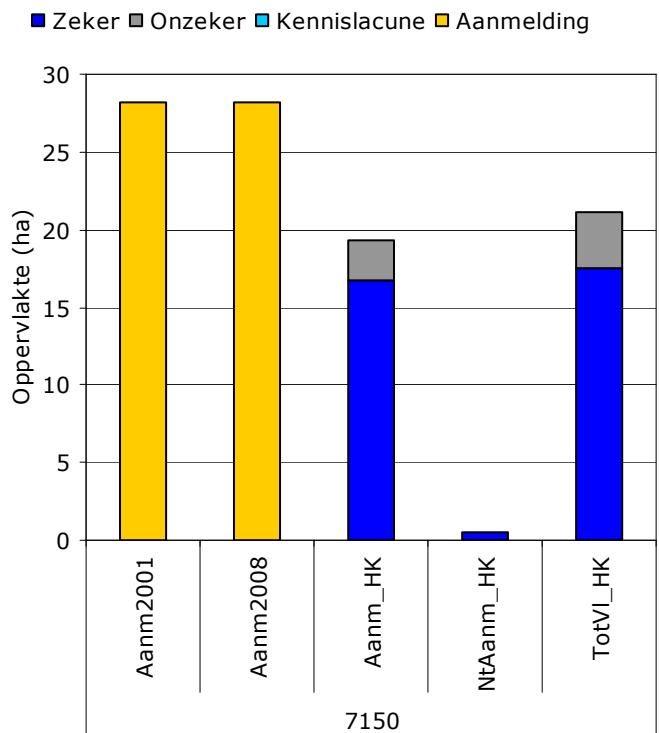
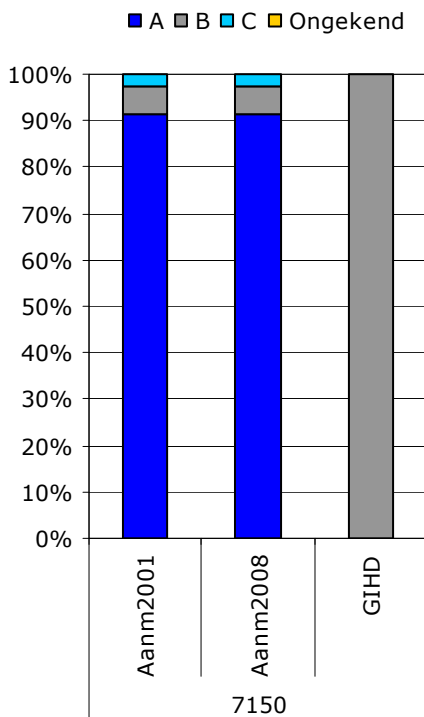
Gezien de zeer specifiek milieuomstandigheden en het voorkomen onder vorm van meestal kleine habitatvlekken zijn de vooruitzichten rond de functies op zijn minst passabel en is herstel moeilijk, zodat een beschermingsgraad C logisch is.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men er mee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en er in de G-IHD belangrijke kennislacunes in de habitatvertaling geduid worden.

De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion

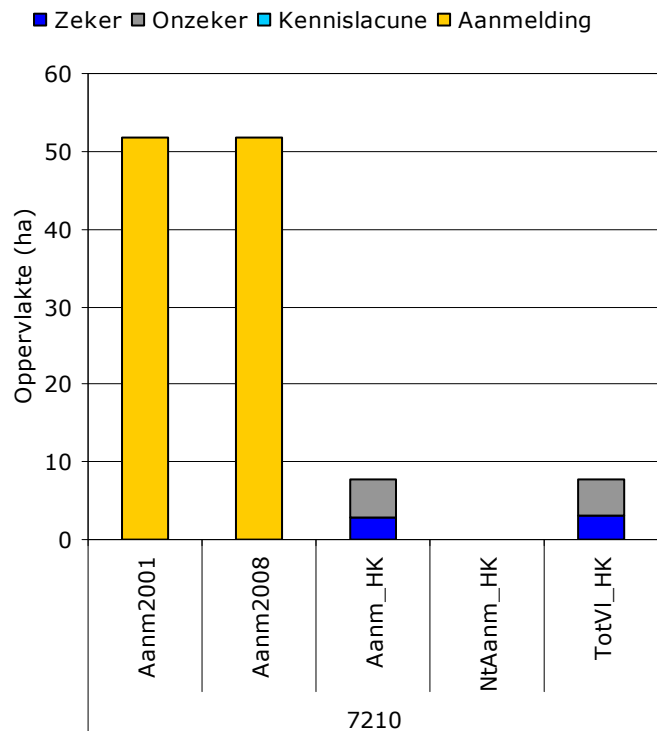
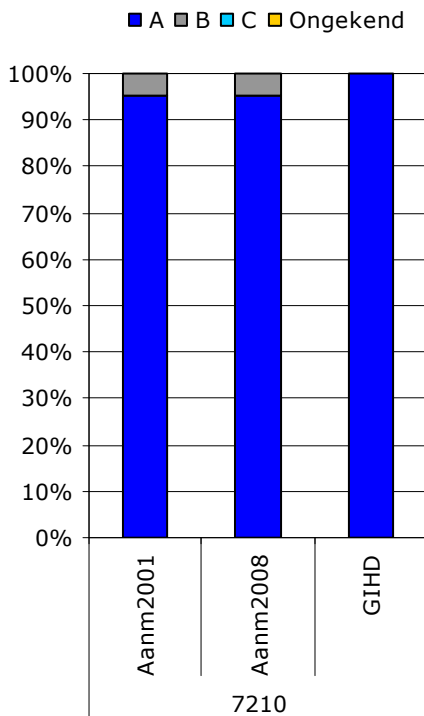

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: matig ongunstig → aanmelding (score A is mogelijk, score B is normaal) niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

Rekening houdend met de opmerking in de G-IHD dat de oppervlakte in de habitatkaart onderschat is, liggen G-IHD en aanmeldingsgegevens in dezelfde grootteorde, zeker als men er mee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

7210 Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* (Galigaan) en *Carex davalliana* (Veenzegge)

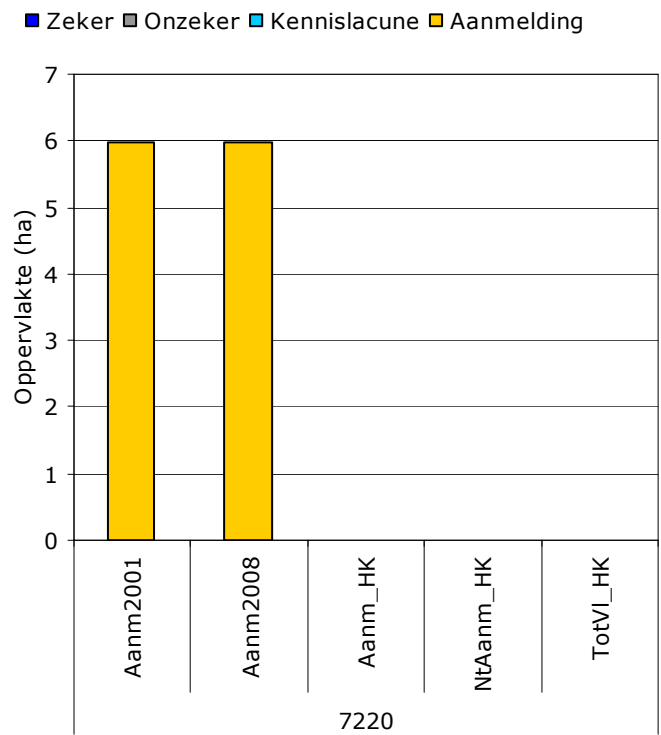
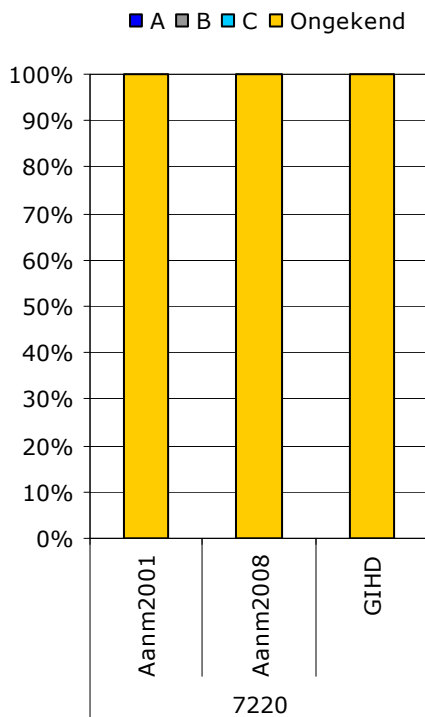

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD en aanmeldingsgegevens zijn volledig conform met elkaar.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen veel hoger dan deze van de G-IHD. Reden hiertoe is dat de oppervlaktebepaling bij de aanmelding gebaseerd is op het voorkomen van de enige typische soort van dit habitatype (met name galigaan): het verspreid voorkomen van deze soort, ook buiten kalkmoeras is toen beschouwd als zijnde dit habitatype, wat naar potentie met de toenmalige kennis een mogelijkheid was. Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte van formaties van galigaan of het verspreid voorkomen ervan in kalkmoeras (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht. De trend is negatief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6) en kan voor een deel het waargenomen verschil verklaren.

7220 Kalktufbronnen met tufsteenformatie (Cratoneurion)

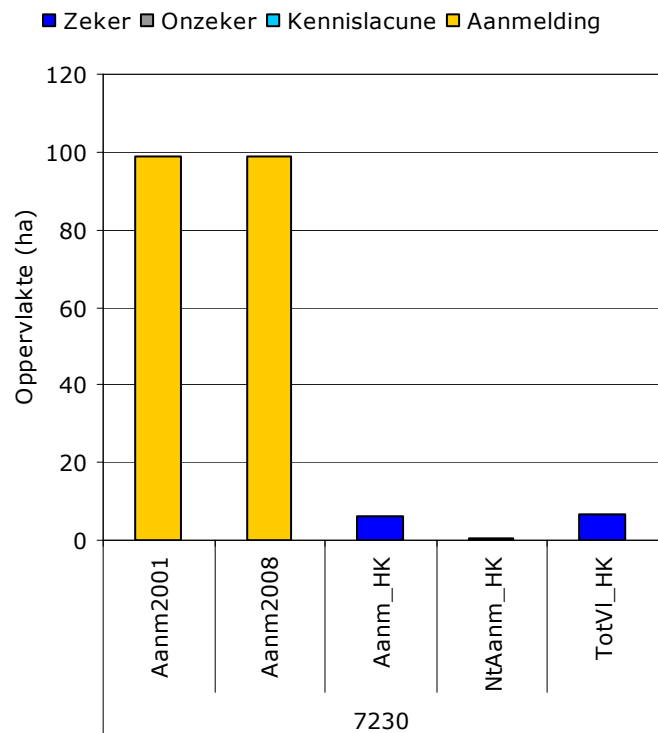
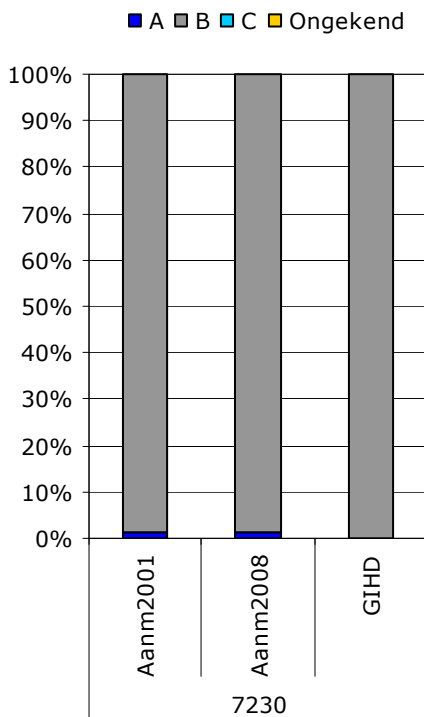
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven:

-

Oppervlaktevergelijking:

In de G-IHD is geen oppervlakte gegeven, maar is gewerkt met melding van aantal zones. Die zones zijn alle klein zodat 6 ha over 37 zones = 0,16 ha per zone aannemelijk is. G-IHD en aanmeldingsgegevens kunnen als liggend in dezelfde grootteorde beschouwd worden. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

7230 Alkalisch laagveen

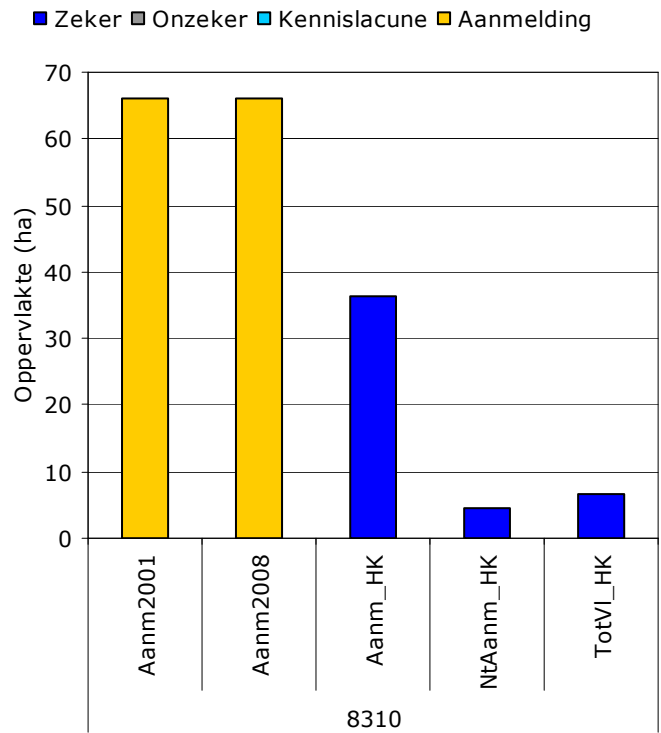
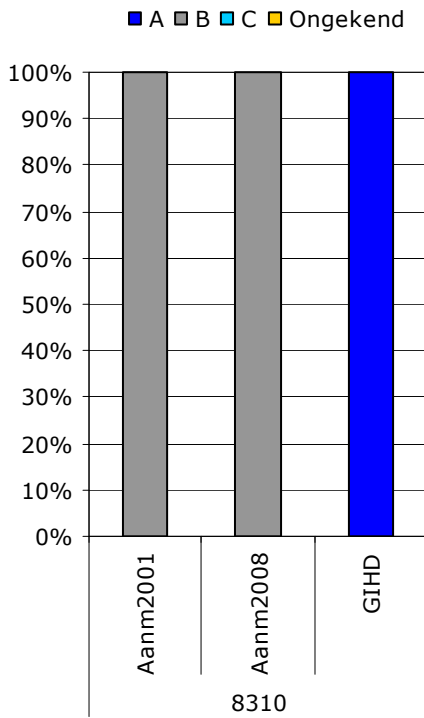

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD en aanmeldingsgegevens zijn conform.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen veel hoger dan deze van de G-IHD, wat enkel kan verklaard worden doordat in de aanmelding potenties in rekening gebracht zijn. De potenties en slaagkansen voor uitbreiding van dit habitatype moeten verder onderzocht worden en zijn onzeker wegens de zeer specifieke milieueisen. De trend is negatief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6), wat in beperkte mate mede het verschil kan verklaren.

8310 Niet voor het publiek opengestelde grotten

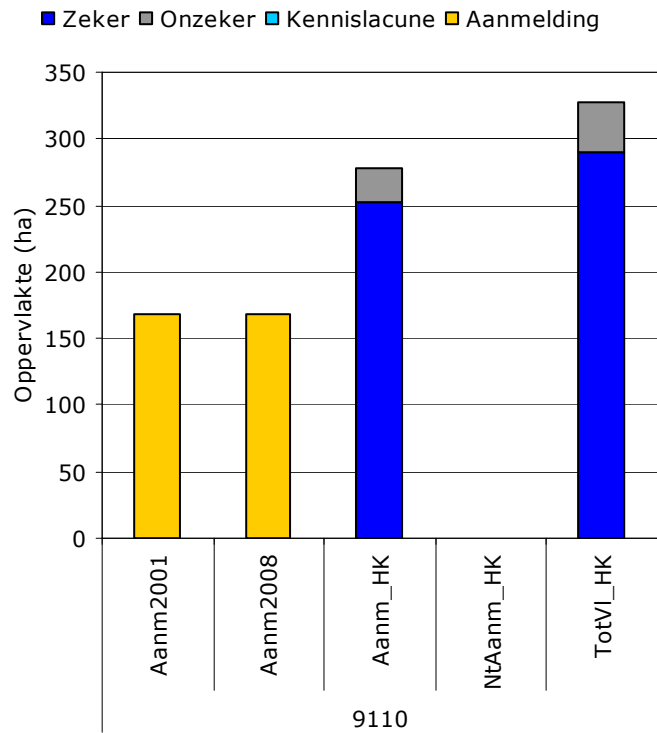
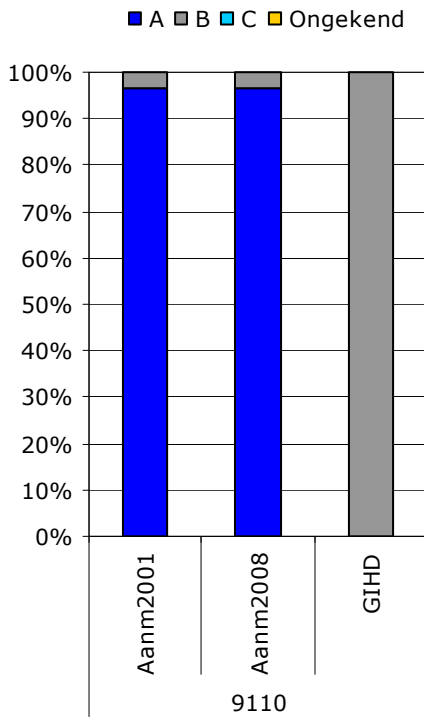

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig. Ten tijde van de aanmelding was er nog grote onzekerheid over het lot en de kansen van deze ondergrondse mergelgroeven.

Oppervlaktevergelijking:

Ten tijde van de aanmelding was het bijzonder moeilijk de ondergrondse oppervlakte in te schatten. Ten behoeve van de G-IHD zijn de gegevens opgevraagd bij de betrokken gemeentebesturen, die inmiddels wel over opmetingen beschikken.

9110 Beukenbossen van het type Luzulo-Fagetum

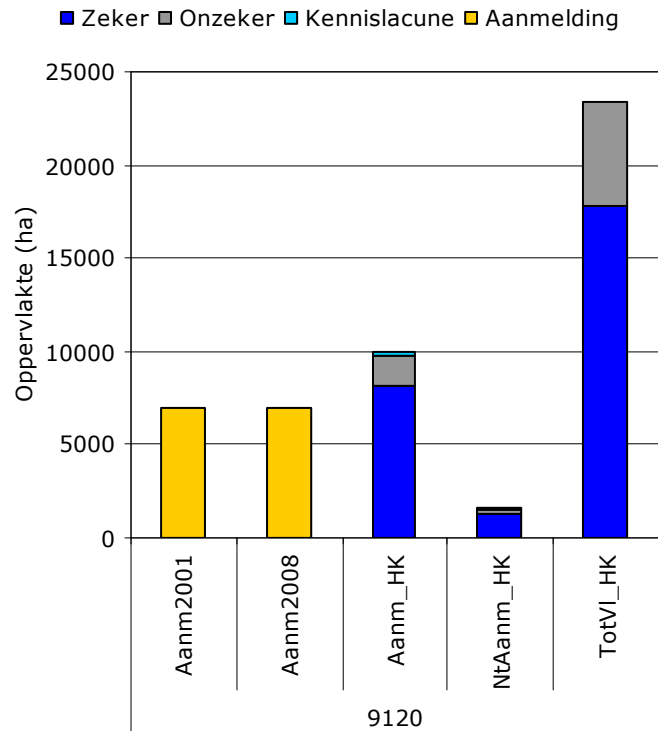
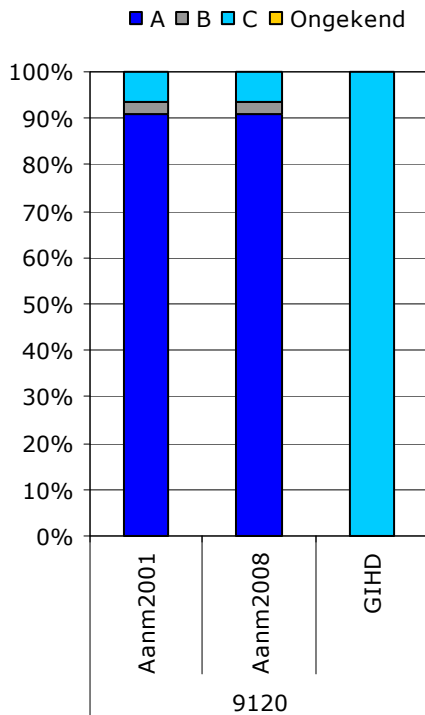

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig
 → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

De G-IHD duidt meer habitat aan dan de aanmelding. Dit kan samenhangen met de in 2007 gerapporteerde positieve trend (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

9120 Zuurminnende Atlantische beukenbossen met ondergroei van *Ilex aquifolium* (Hulst) of soms *Taxus baccata* (Taxus) (Quercion robori-petraeae of Ilici-Fagion)

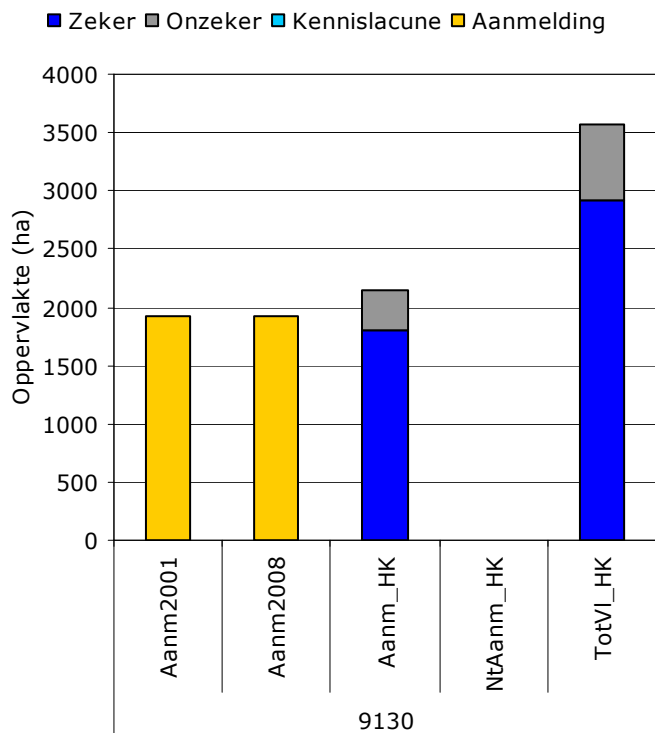
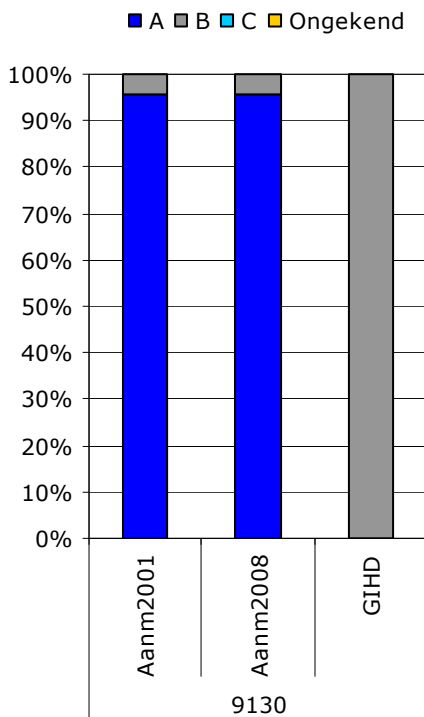

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Een belangrijke oppervlakte ligt buiten SBZ-H, wat de vergelijkbaarheid sterk bemoeilijkt.

Oppervlaktevergelijking:

De G-IHD duidt meer habitat aan dan de aanmelding, hoewel moet rekening gehouden worden met het feit dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. Dit verschil kan samenhangen met de in 2007 gerapporteerde positieve trend (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

9130 Beukenbossen van het type Asperulo-Fagetum

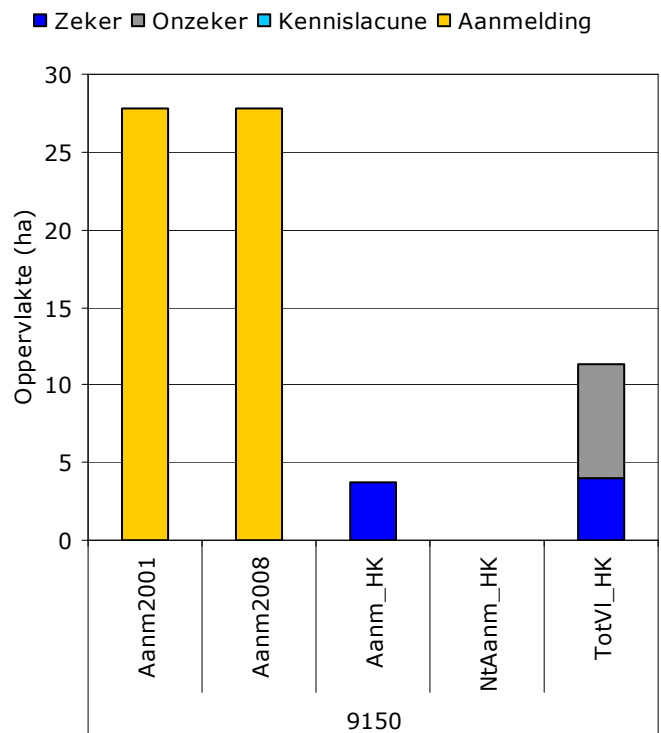
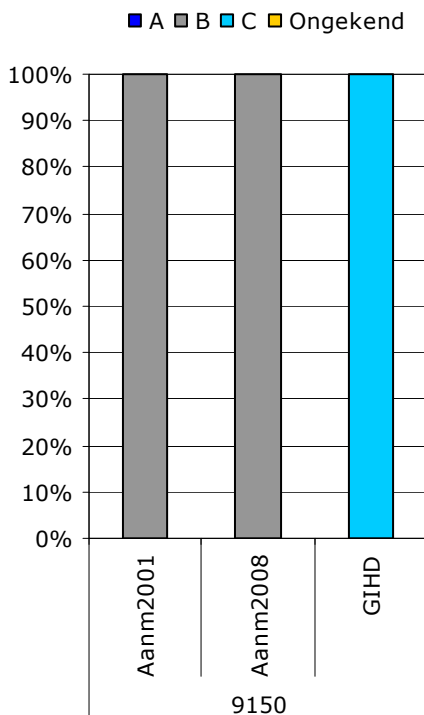

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Een belangrijke oppervlakte ligt buiten SBZ-H, wat de vergelijkbaarheid sterk bemoeilijkt.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

9150 Kalkbeukenbossen (Cephalanthero-Fagetum)

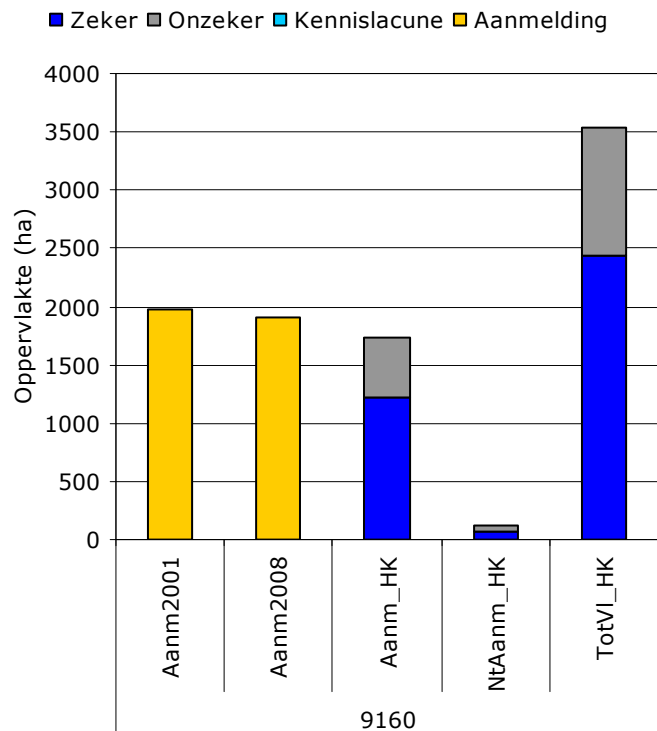
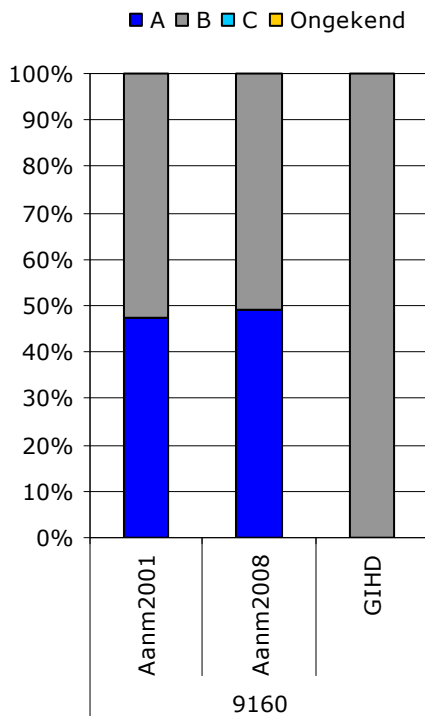

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: zeer ongunstig → aanmelding in score A is theoretisch onlogisch. Het ongunstige toekomstperspectief heeft vooral te maken met de beperkte mogelijkheden tot uitbreiding van dit habitatype. De vooruitzichten voor behoud en verder herstel van de huidige sites zijn mogelijk (maar niet gemakkelijk) zodat de score B niet in tegenspraak is met de G-IHD.

Oppervlaktevergelijking:

De aanmeldingsgegevens liggen hoger dan deze van de G-IHD. Bij de aanmelding zijn blijkbaar kalkrijke sites integraal beschouwd als zijnde dit habitatype, wat naar potentie en dus vanuit het oogpunt van herstel mogelijkheden ook klopt. Bij de G-IHD is enkel de actueel aanwezige oppervlakte (en dus niet deze vanuit de potenties) in rekening gebracht. De haalbaarheid en wenselijkheid van de realisatie van deze potenties moet verder bekeken worden. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het Carpinion-betuli

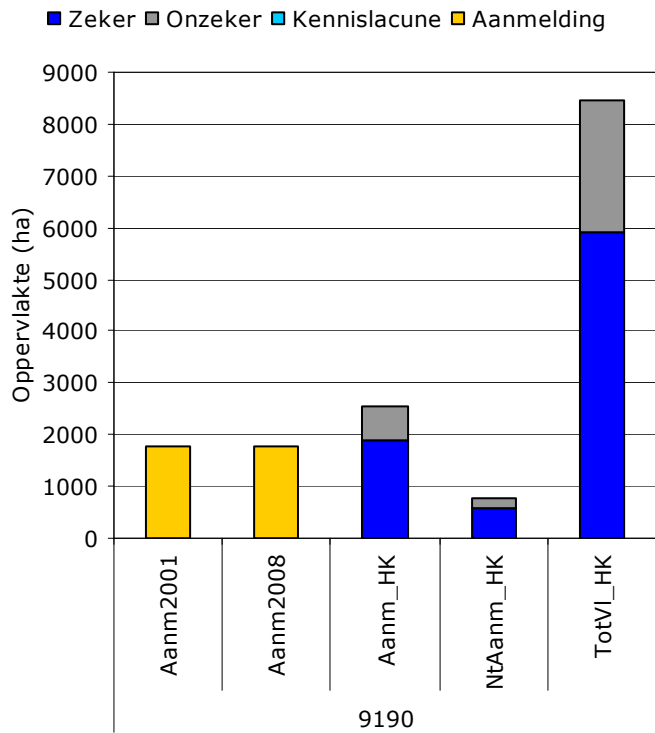
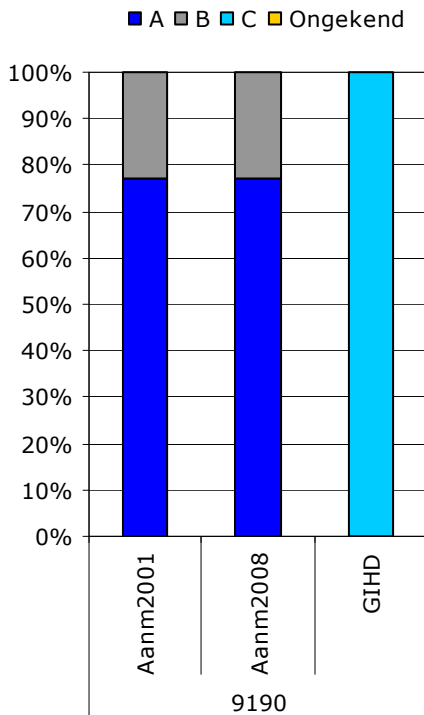

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Een belangrijke oppervlakte ligt buiten SBZ-H, wat de vergelijkbaarheid sterk bemoeilijkt.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en de G-IHD belangrijke onzekerheden duidt in de oppervlakteberekeningen. De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

9190 Oude zuurminnende eikenbossen met *Quercus robur* (Zomereik) op zandvlakten

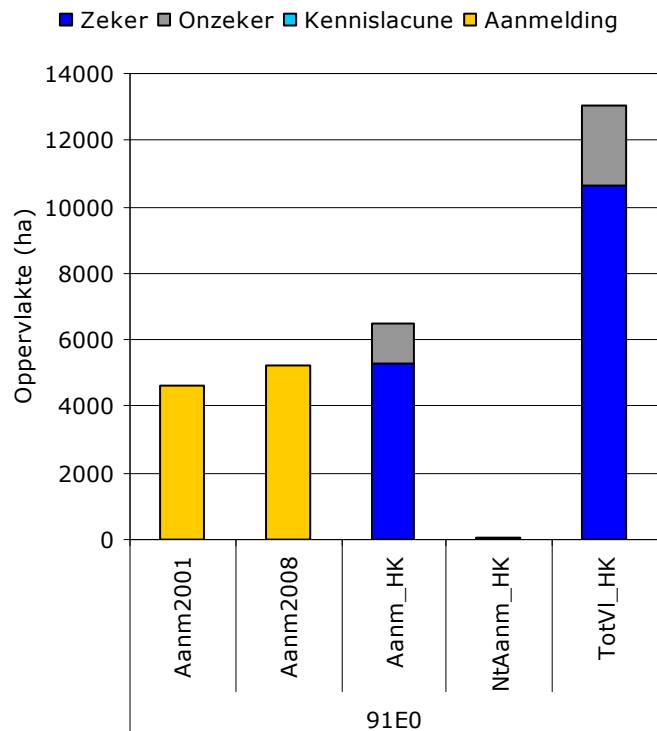
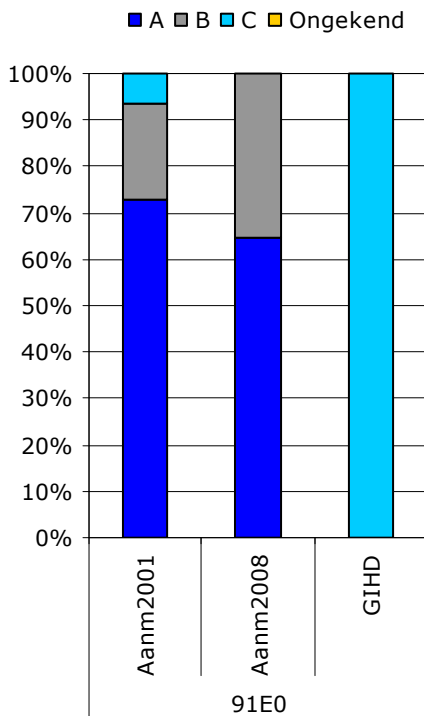
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Een belangrijke oppervlakte ligt buiten SBZ-H, wat de vergelijkbaarheid sterk bemoeilijkt.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men er rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit en de G-IHD belangrijke onzekerheden duidt in de oppervlakteberekeningen.

De trend is positief gesteld in de rapportage 2007 (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6), wat ook, zij het niet significant, tot uiting komt in het cijfermateriaal.

91E0 Alluviale bossen met *Alnion glutinosa* (Zwarte els) en *Fraxinus excelsior* (Gewone es) (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

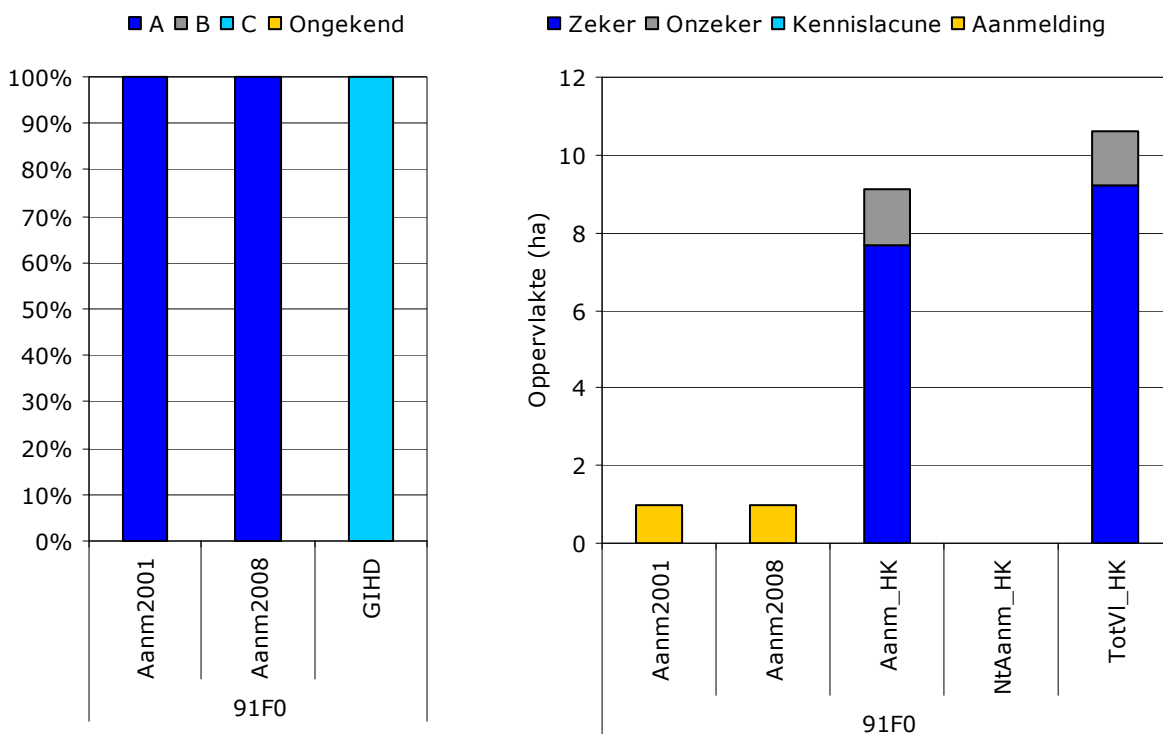
Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3). Een belangrijke oppervlakte ligt buiten SBZ-H, wat de vergelijkbaarheid sterk bemoeilijkt.

Oppervlaktevergelijking:

G-IHD en aanmeldingsgegevens liggen in dezelfde grootteorde, zeker als men ermee rekening houdt dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit.

De trend is stabiel beschouwd in de rapportage 2007.

91F0 Gemengde eiken-iepen-essenbossen langs de oevers van grote rivieren met *Quercus robur* (Zomereik), *Ulmus laevis* (Steeleiep), *Fraxinus excelsior* (Gewone es) of *Fraxinus angustifolia* (Ulmenion minoris)

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven: G-IHD toekomstperspectieven: gunstig → aanmelding 2001 niet in tegenspraak met G-IHD (zie tabel 3).

Oppervlaktevergelijking:

De G-IHD duidt meer habitat aan dan de aanmelding, hoewel moet rekening gehouden worden met het feit dat er op de aanmeldingsgegevens een niet gekende foutmarge zit. Dit verschil kan samenhangen met de in 2007 gerapporteerde positieve trend (zie G-IHD werkdocument 2, bijlage 6).

3.2. Conclusies habitattypen

Oppervlaktevergelijking

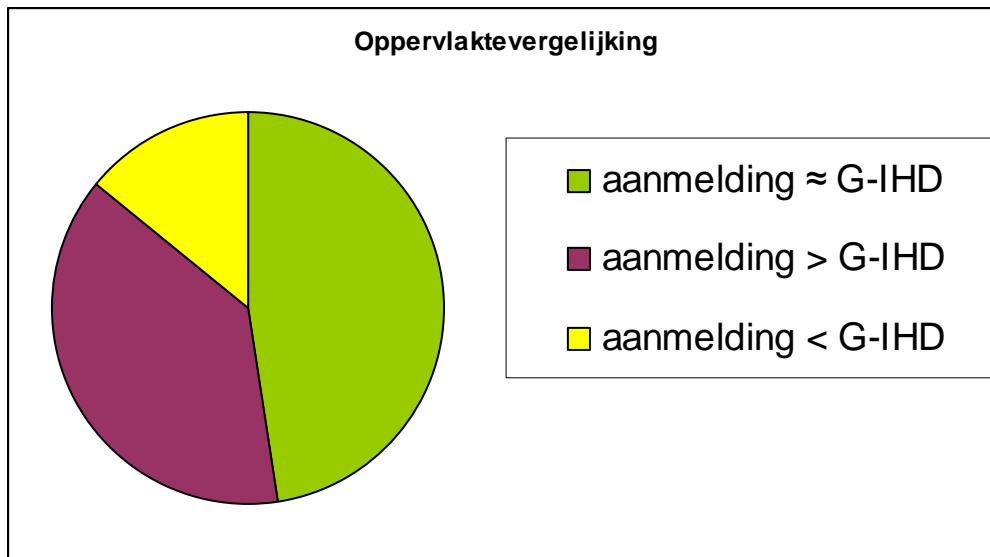
Mits rekening gehouden wordt met de knelpunten vermeld in § 1 is een vergelijking tussen oppervlaktegegevens tussen de aanmelding in 2001, de eventuele aanpassing van deze aanmelding in 2008 en de oppervlaktegegevens van de habitatkaart 5.2 en dus van deze vermeld in de G-IHD mogelijk.

Onderstaande figuur vat de vergelijking, zoals deze in § 3.1. per habitattypen uitgevoerd is, samen. Voor de meeste habitattypen (20 van de 42) liggen de aanmeldingsgegevens in dezelfde grootteorde. Voor 16 habitattypen liggen de oppervlakten van de aanmelding hoger. Dit wordt vooral veroorzaakt door het feit dat bij de aanmelding potenties tot omzetting naar het habitattypen in rekening gebracht zijn. In de geest van de aanmelding, met name het streven naar herstel, is dit een verdedigbare optie, die indertijd ook aanvaard is. In de IHD is het evenwel essentieel de actueel aanwezige oppervlakte strikt te scheiden van wat er mogelijk is aan herstel en uitbreiding.

Tenslotte zijn er nog 6 habitattypen waarvoor de aanmelding kleiner is dan het cijfermateriaal in de G-IHD, wat (op zijn minst deels) te maken heeft met:

- een positieve trend sinds de aanmelding (2190, 9110, 9129, 91F0);

- bij 2310 verwarring met het habitatype 4030;
- bij 1130 met de door de EC verplichte opname van de vaargeul als habitat binnen het estuarium.

Vergelijking beschermingsgraad (aanmelding) versus regionale kwaliteit en toekomstperspectieven

Zoals in § 1 en tabel 3 in het bijzonder geduid wordt is dat de vergelijking tussen de gegevenssets omwille van de sterke methodologische verschillen en door de EC opgelegde afweging- en beoordelingskader in wezen niet mogelijk. Ten hoogste is het mogelijk na te gaan of de vast te stellen verschillen redelijkerwijs met elkaar in overeenstemming te brengen zijn. Essentieel daarbij is uit te gaan van de pragmatische werkwijze bij de opmaak van de gegevensbank SBZ-H, zoals deze geschetst is in tabel 3.

Het toetsen of er al dan niet tegenspraak is tussen beide gegevenssets heeft daarbij veel meer te maken met de in de G-IHD vermelde toekomstperspectieven dan met de specifieke structuren. Dit geldt enerzijds op theoretisch vlak (2 van de 3 deelcriteria hebben te maken met de vooruitzichten voor instandhouding en de herstel mogelijkheden) en anderzijds met de wijze waarop de aanmelding in de praktijk is uitgevoerd. Redelijke vooruitzichten en goede herstelkansen (deze worden verondersteld hoog te zijn bij de aanmelding van een habitatype voor een bepaald SBZ-H) volstaan om de beschermingsgraad in de gegevensbank SBZ-H gunstig te scoren.

Als dusdanig zijn de beide gegevensbanken voor de meeste habitattypen met elkaar in overeenstemming te brengen. Dit neemt niet weg dat er voor een aantal habitattypen, bij strikte toepassing van de regelgeving voor de opmaak van de gegevensbank SBZ-H een bijstelling aan te bevelen is. Voor de kust- en duinhabitats is deze dan ook deels reeds uitgevoerd in 2008 op bevel van de EC naar aanleiding van de wijzigingen in de habitatrictlijngebieden van de Schelde en van de duinen met IJzer en Zwin.

4. Resultaten habitatrictlijnsoorten

Omwille van de knelpunten vermeld in de inleiding, is er voor de soorten geen zinnige vergelijking mogelijk tussen de gegevens uit de gegevensbank SBZ-H en de gewestelijke instandhoudingdoelstellingen (G-IHD), noch inzake populatiegrootte, noch inzake de kwaliteit van het leefgebied.

5. Referenties

De Bruyn L. & Paelinckx D. (2007). Habitats van de Habitatrictlijn. In: Dumortier M. et al. (red.). Natuurrapport 2007. toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededeling van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek nr. 4. Brussel. pp. 56- 71.

European Commission, DG Environment (1999). Interpretation manual of European Union habitats. EUR 15/2. Oktober 1999.

European Commission, DG Environment (2005). Note to the Habitat Committee. Assessment, monitoring and reporting of conservation status – Preparing the 2001-2007 report under Article 17 of the Habitats Directive (DocHab-04-03/03 rev.3). http://circa.europa.eu/Public/irc/env/monnat/library?!=/reporting_framework/dochab-04-03-03/ EN_1.0 &a=d

Paelinckx D., De Bruyn L. & Van Landuyt W. (Ed.) (2008). Conservation status of the Natura 2000 habitats and species. Report of the Research Institute for Nature and Forest, INBO.R.2008.15. Brussels. (www.inbo.be/natura2000).

Paelinckx D., De Saeger S., Oosterlynck P., Demolder H., Guelinckx R., Leyssen A., Van Hove M., Weyembergh G., Wils C., Vriens L., T'Jollyn F., Van Ormelingen J., Bosch H., Van de Maele J., Erens G., Adams Y, De Knijf G, Berten B., Provoost S., Thomaes A., Vandekerckhove K., Denys L., Packet J., Van Dam G. & M. Verheirstraeten, 2009. Habitatkaart, versie 5.2. Indicatieve situering van de Natura 2000 habitats en de regionaal belangrijke biotopen. Integratie en bewerking van de Biologische Waarderingskaart, versie 2. Rapport en GISbestand, INBO.R.2009.4. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.